

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 160 Claremont St., Toronto 8, Ontario

Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10 ct.

Nr. 3

Penktadienis, Sausio (January) 19, 1962, Toronto, Ontario

M E T A I XXXI

Alžyrijoj Prasideda Naujo Pobūdžio Karas, Tiesiog Tarpusavės Skerdynės

ALŽYRAS. — Muzulmonams paskelbus, kad jie sustvirts kovą prieš europiečius dešiniuosius, kurie stengiasi sutrukdyti prezidento De Gaulle planus dėl Alžyrijos apsisprendimo, dešinieji europiečiai pradėjo žiaurų karą prieš muzulmonus. Pastarieji atsikirsdami tuo patim, užverda baisios skerdynės.

Dešiniųjų komandos pralėkdamos automobiliuose svaido granatas ir apšaudo iš kulkosvaizdžių muzulmonų kavines, demonstracijas ir t. t. Atsikirsdami dešiniams, muzulmonai atsako tuom patim.

Nuo sausio pradžios buvo užmušta 228 asmenys ir sužeista 489. Ir juo toliau, tuo inirtingesnės kovos darosi. Dešinieji puola kulkosvaizdžiais demonstracijas, visai nepaisydami, kad tokiu būdu gali nužudyti labai daug žmonių.

Vyriausybė Orane įsakė 25,000 kariuomenės pastoti kelią tokiam terorizmui ir kontrterorizmui. Prisibijoma, kad ši kova gali užsiliepsnoti po visą šalį ir prazudyti labai daug žmonių.

Europiečiai, kurie veda

Užmiršta Tšombė, Atakuoja Gizenką

Leopoldville. — Centralinė Kongo vyriausybė atleido spaudimą į Tšombė, o pradėjo atakas ant A. Gizenkos, einančio vicepremjero pareigas, bet gyvenančio Stanleyvilyje.

Centralinė valdžia reikalauja, kad jis grįžtų į Leopoldvillį ir eitų vicepremjero pareigas, bet yra jaučiama, kad norima jį įkalinti. Primetama jam kaltė, būk jis vedas atsiskyrimo politiką.

Gizenka sutiko grįžti į Leopoldvillį, bet abejotina, kad bus leista jam eiti vicepremjero pareigas. Mat jis yra Lumumbos šalininkas.

Jungtinės Tautos ir centralinė vyriausybė siunčia jėgas į Stanleyvillį, kad perėmus savo kontrolėn.

žūtbutinę kovą prieš De Gaulle planą, pagal kurį numatoma leisti Alžyrijos gyventojams apsispręsti, ar jie nori pasilikti su Francija ar atsiskirti, sudarė slaptą armiją. Ta armija veikia ne tik Alžyrijoje, bet ir pačioje Francijoje. Ji siekia net prezidento De Gaulle nužudymo ir valdžios paėmimo.

Europiečiai yra susigrobo Alžyrijoje geriausias žemes, bižnius ir turtingai gyvena. Jeigu Alžyrija atsiskirtų ir muzulmonai paimtų kontrolę, jų privilegijos būtų apkarpytos. Muzulmonai daug skaitlingesni — aštuoni ar devyni prieš 1 europietį. Už tai jie ir nenori, kad Alžyrija atsiskirtų. Jie nori ir toliau laikyti pavergus vietinius gyventojus savo naudai.

Nusiginklavimas Yra Vienintelė Garantija

TORONTO. — Dr. Endicott, Kanados Taikos Kongreso pirmininkas, kalbėdamas čia taikos rėmėjų susirinkime, pareiškė, kad tikrai nusiginklavimas gali garantuoti išsigelbėjimą nuo susinaikinimo.

Jis sakė, kad tokios raketos, kurios buvo naudojamos Gagarino ir Titovo, gali panešti po 6 nuklines bombas, kurios gali būti eksploduotos 100 mylių virš Jungtinių Valstijų. Kelios 100 megatonų bombos galėtų sudeginti viską šiaurės Amerikoje.

Pasaulio opinija, sakė jis, reikalauja nusiginklavimo dideliu mastu. Išsigelbėjimas nukliniame kare, pridėjo jis, yra grynas mitas.

500 POLICMANŲ PRIEŠ 400 PIKIETININKŲ

PHILADELPHIA. — Jau kelinta diena prie Yale and Towne Manufacturing kompanijos įmonės vartų stovi 500 polismanų pastatyti prieš 400 pikietininkų. Policija saugo, kad pikietininkai neliestų einančių į darbą streiklaužių.

DIDELIS EKSNAČIS VES DEŠINIUOSIUS

GOETTINGEN. — Dešinioji vokiečių partija nauju lyderiu išsirinko buvusį didelį nacį Hermanną Ahrensą.

Ahrensas buvo vadovaujantis pareigūnas Žemutinėje Saksonijoje iki pat karo pabaigos. Hitleris buvo apdovanojęs auksiniu partijos medaliu už jo uolų prisirišimą prie nacių.

Anglija Nepasizada Pirkti JT Bonus

WASHINGTON. — Anglijos oficialai sutinka, kad Jungtinių Tautų sumanymas išleisti bonus padengimui išlaidų yra priimtinas. Tačiau, kad Anglija tuos bonus pirtų, nepasizada. Girdi, reikia, kad bonų pirkimą užgirtų Anglijos ministrų kabinetas.

Pasitarime dėl Jungtinių Tautų, anglai su amerikiečiais nesutaria ir kitais klausimais. Anglai nemano, kad Vakarams Jungtinėse Tautose yra jau taip bloga, kaip amerikiečiai mano.

Sutiko Agrikultūros Politikos Klausimu

BRUSELIS. — Europos ekonominės bendrijos šalių ministrų taryba susitarė agrikultūros politikos klausimu. Tas reiškia, kad buvo pašalintas sunkiausias akmuo nuo kelio linkui susitarimo bendros rinkos laisvumui.

Bendros rinkos klubą sudaro šešios valstybės, į kurį nori įstoti ir Britanija.

OTTAWA. — Čia lankėsi penki Jungtinių Valstijų vyriausybės nariai ir tarėsi maito klausimu. Prezidentas Kennedis norįs, kad Kanada paremtų jo maitų sumažinimo planą.

Sudarymas Europoj bendros rinkos klubo smarkiai paliečia Jungtines Valstijas ir Kanadą.

Fordo Kom. Darbininkų Streikas Buvo Trumpas

TORONTO. — Fordo kompanijos darbininkų streikas Toronte, Oakvilyje ir Windsore, apėmęs 7,200 darbininkų, buvo labai trumpas. Oakvilyje, prasidėjęs prieš nustatytą laiką, truko kelias dienas, o Windsore ir kitur jis buvo tik prasidėjęs, kada buvo paskelbta, kad unija ir kompanija susitarė.

Fordo darbininkai laimėjo tuos pačius pagerinimus algose ir kitose srityse, kaip ir General Motors korporacijos darbininkai, o vienu klausimu pralenkė juos.

Algos bus pakeltos 6 centais kasmet per tris metus iš eilės. Reiškia, bėgyje trijų metų algos pakils 18 centų į valandą.

Ir Pearsonas Gerinosi Dipukams

TORONTO. — Liberalų lyderis L. Pearsonas, kalbėdamas čia taip vadinamame "laisvės festivalyje", kurio programą pildė visokių tautų šokėjai ir dainininkai, gerinosi "vaduotojams", šaukdamas tvirtai laikytis prieš komunizmą.

Bet ir jis negalėjo nieko konkretaus jiems pažadėti.

Reikia nepamiršti, kad L. Pearsonas vienu tarpu buvo išrinktas į NATO "išminčių" trejybę, tik nieko iš tų išminčių neišėjo.

Kas dar pažymėtina, kad tame "festivalyje" dalyvavo daugelio tautų menininkai, tačiau publikos vos susirinko apie 2,000.

BERLYNAS. — Rytų Vokietija įspėjo Vakarų sąjungininkus, jog jina turi teisę sulaukyti Vakarų lėktuvus skrendančius per Rytų Vokietijos teritoriją nežiūrint ar kariniai, ar keleiviniai.

Ir jeigu Vakarai nedarys žygių tartis su Rytų Vokietija dėl skraidymo, tai anksčiau ar vėliau lėktuvai bus verčiami nusileisti ir areštuojami už pažeidimą Rytų Vokietijos oro sienų.

Kompanija sutiko pagerinti pensijas, mokestį nedarbo metu, kompanijos apmokamos apdraudos planą ir t. t.

Kompanija ir darbininkai patenkinti ir tuo, kad streikas truko labai trumpai. Fordo darbininkai yra pergyvenę praeityje ilgų ir sunkių streikų ir jie žino, ką tas reiškia.

TORONTO. — Massey-Ferguson Ltd. darbininkai pasisakė už streiką, jeigu nebus susitarta. 98.7 procento iš mitinge dalyvavusių pasisakė už streiką. Streikas, jeigu įvyktų, apimtų 3,500 darbininkų Toronte, Woodstocke ir Brantforde.

United Automobile Workers unija, kuriai priklauso šie darbininkai, reikalauja pakelti algas ir įvesti eilę pagerinimų kitose srityse, panašiai, kaip automobilių industrijoje. Massey-Ferguson, kaip žinia, gamina ūkio mašinas ir įrankius.

Unija labai priešinga kompanijos pasiūlymui, kad būtų mokami bonai tiems darbininkams, kurie viršys normas. Unija mano, kad tai reikštų uždarbio mažinimą.

Sako Konservatai Atsilygina Mišku

RENFREW, Ont. — Naujos Demokratinės Partijos lyderis Ontarijoje, Donald C. MacDonald, kaltina konservatų valdžią, būk ji atsilyginanti savo simpatikams mišku; suteikdama jiems privilegijų ir palengvinimų.

Kaltinimas, matyti, skaudžiai palietė konservatus, kad pats premjeras Robarts nusiskubino ištirti, ar kaltinimai turi pagrindą.

Artinantis rinkimams, vienos partijos "šauda iš dūdzijų kamuolių", kaip išreiškė vienas komentatorius. Bet NDP lyderiai iškelia labai skaudžių faktų konservatams ir liberalams, kurie Kanadą valdė daug metų ir paliko daug supuvimo. Dabar tą patį praktikuoja ir konservatai.

Iš Kanados Gyvenimo

Torontas turi naują metro pirmininką. Juomi buvo išrinktas William R. Allen, 42 metų amžiaus, buvęs miesto kontrolierių tarybos nariu, iš kur jis dabar turės rezignuoti.

Metinė jo algas bus \$23,000.

Kaip dabar miestas susitvarkęs, tai šale metro pirmininko yra miesto majoras, priemiesčių majorai ar viršaičiai, kurie visi gauna stambias algas. O šios dublikacijos būtų išvengta, jeigu priemiesčiai būtų sulieti su Toronto miestu į vieną miestą. Tada užtektų vieno majoro. Keliolika viršaičių pasidarytų nebereikalingi.

Panašiai dabar yra ir kitose srityse. Keliolika apšvietos tarybos pirmininkų, sekretorių ir kitokių viršininkų.

Toronto miesto kontrolierių taryba atmetė majoro Phillipo reikalavimą, kad būtų panaikintas tarimas neturėti jokių oficialių susiėjimų Royal York viešbutyje, kol streikas tęsis.

Nors majoras nepaiso šio tarimo, bet matyti nesijaučia gerai, kai eina per pikieto liniją lauždamas kontrolierių tarybos nutarimą.

Apeliacijų teismas leido viešbučio savininkams skųstis aukščiau, kad panaikinus apeliacijų teismo sprendimą, jog viešbučio savininkai pasielgė neteisingai pranešdami streikieriams, kad jie pašalinami iš viešbučio tarnautojų. Reiškia, klausimas bus iš naujo svarstomas.

Toronto bilijardo salių savininkai reikalauja, kad būtų leista jiems atidaryti bilijardą sekmadieniais.

Jie nurodo, kad teatrai, bowling salės ir kiti sporto centrai būna atdaryti sekmadieniais, o bilijardo salės uždarytos, kas yra neteisinga. Jeigu bowling yra sportas, tai ir bilijardas yra sportas.

Vancouveryje policija suėmė net 23 asmenis ryšium su narkotikų šmugeliu. Jie sudarę pagrindinius narius klubo, kuris importavo narkotikus ir platino tarp vancouveriečių ir siuntinėjo į kitus Kanados miestus.

Narkotikų "biznis" labai pelningas. Kas jau pradeda narkotikus naudoti, tas negali be jų apsieiti ir moka už juos labai brangiai.

Toronte prasidėjo rungtynės tarp bankų ir trustų. Vis už tą dolerį.

Trustai parduotuvų centruose laiko atdarus ofisus

vakarais iki 9 valandos ketvirtadieniais ir penktadieniais, taipgi visą dieną šeštadieniais. Bankai užsidaro 6 valandą, šeštadieniais visai uždaryti būna. Tokiu būdu, trustai gauna daugiau biznio.

Dabar ir bankai nutarė laikyti atdarus skyrius parduotuvų centruose iki 7.30 val. vakaro ketvirtadieniais ir penktadieniais.

Plieno darbininkų unija Hamiltone galų gale užbaigė derybas su kompanija, kurios truko net mėnesius. Sutartis apima 9,000 darbininkų.

Aktų ir Akinių Specialistas
J. E. Merritt & Son
Optometristai - Optikai
Valandos: 9-12 ir 1-6
Trec. po piet uždaryta
Antrad., Ketv. ir Penkt. vakarais
pagal susitarimą.
Tel. LE. 5-6400
1149 Dundas St. W.
Toronto, Ont.

Lietuviška Valgykla
UNION CAFE
387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.
Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.
Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: LI. 4-6917

Lilia Flower Shop
630 QUEEN ST. W. TORONTO
Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms, Laidotuvėms ir Kitiems Reikalams.
Telefonas EM. 6-4188

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos
Centro Komitetas išleido
Kanados lietuvių Palantos parašytų
Eilėraščių Rinkinį
Minčių Trupiniai
Leidinyje telpa apie 80 eilėraščių, parašytų iš Kanados darbo žmonių bei lietuvių emigrantų gyvenimo. Knygutė 80 puslapių. Kaina 75 centai.
Platintojams, užsisakantiems 5 egzempliorius ar daugiau, skaitome po 50 centų.
Užsakymus prašome siųsti:
K. L. L. D. Centro Komitetas
160 Claremont St.
Toronto 3, Ont., Canada

Manoma, kad Kanados produkcija 1962 metais padidės 7.3 procento ir pasieks \$39,400,000,000.

Valdžios kontroliuojama kompanija Polymer Corp. Ltd. statys \$23,000,000 įmonę Belgijoje.

Kanadietis

Alžyriečiai Pasiruošę Paskubinti Derybas

MOHAMMEDIA, Maroko. — Laikinoji Alžyro vyriausybė, po trijų dienų įvykusio čia pasitarimo, skelbia, kad ji pasiruošusi paskubinti derybas su Prancūzija dėl taikos Alžyre.

Alžyriečiai sutinka nepriklausomam Alžyre garantuoti Prancūzijos interesus ir europiečiams saugumą, jeigu Prancūzija užtikrins laisvus balsavimus dėl alžyriečių tautos apsisprendimo.

BRASILIA, Brazilija. — Prez. Joao Goulart užgyrė sumanymą savo patarėjų, kad išleistų dekretą sureguliuoti užsienio žinių agentūrų ir korespondentų veiksmų Brazilijoje.

Dabar, kai kurios agentūros bei korespondentai be žinių rinkimo užsiima ir neleistiniais svertimšaliams darbais.

Centro Komiteto Įsteigtas Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos KNYGYNAS

160 CLAREMONT ST., TORONTO, Ont.

Teikia veiktui pasiskaitymui įvairių lietuviškų knygų, daugumoje pokarinių metais išleistų Tarybų Lietuvoje.

Norintieji naudotis knygynu turi pasimokėti \$5.00 kauciją, kuri gražinama nustojus naudotis knygynu.

Knygos duodamos vienam mėnesiui. Po mėnesio nesugražinę ir nepersirašę knygas, turi mokėti po \$1.00 už kiekvieną pavėluotą mėnesį.

Paštu užsisakantieji knygas turi apmokėti persiuntimo išlaidas.

Knygynas atdaras penktadieniais nuo 7 iki 8.30 val. vakarais ir ketvirtadieniais nuo 2 iki 4 val. po piet.

Zemiau talpiname po dalį knygų sąrašo. Norinčius naudotis knygynu prašome išsikirpti juos ir užsisakant paštu naudoti knygos numerį.

TEPADEDA MAN DIEVAS. F. Džeksonas. Romanas. Knyga 372 puslapių. Knygyne Nr. 627.

KATORGA. I. Kazlovas. Aprašymas susiėjęs su V. Kapuko gyvenimu. Knyga 232 pusl. Knygyne Nr. 628.

SLUBAS VELNIAS. Lesažas. Romanas. Knyga 312 puslapių. Knygyne Nr. 629.

ZMONES. Aug. Gričius. Apsakymai. Knyga 432 puslapių. Knygyne Nr. 630.

ŠEŠIOLIKA RAKTŲ. A. Pocius. Apsakymai. Knyga 172 puslapių. Knygyne Nr. 631.

ROSOMACHOS PASLAPTIS. V. Družininas. Apsakymas. Knyga 194 puslapių. Knygyne Nr. 632.

Į ATEITĮ ŠVIESIĄ. B. Prancuskus-Zalionis. Eilėraščiai. Knyga 192 puslapių. Knygyne Nr. 633.

STIKLINIAI BALANDŽIAI. J. Dovydaitis. Apsakoma. Knyga 228 puslapių. Knygyne Nr. 634.

LIETUS. A. Baltrunas. Apsakymai. Knyga 224 puslapių. Knygyne Nr. 635.

ZMONES IS ARTI. R. Kašauskas. Apsakymai. Knyga 172 puslapių. Knygyne Nr. 636.

MELYNOS AKYS. Dr. Alg. Margeris. Tikrovės vaizdai. Knyga 368 puslapių. Knygyne Nr. 637.

KRYŽIAUS ŽYGLIAI. M. Zaborovas. Istorinių Kryžiaus žygių aprašymai. Knyga 300 puslapių. Knygyne Nr. 638.

SEPTYNIOS DIDŽIOSIOS NUODEMĖS. T. Kvietkovskis. Satyrinis veikalas. Knyga 350 puslapių. Knygyne Nr. 639.

MOKYTOJOS LAIMĖ. L. Aleksandrova. Apsakoma. Knyga 304 puslapių. Knygyne Nr. 640.

SIUNEVE IS SAULĖS SLĖNIO. B. Bjernsonas. Apsakoma. Knyga 344 puslapių. Knygyne Nr. 641.

TOMO SOJERIO NUOTYKIAI. Markas Tvenas. Apsakymai. Knyga 304 puslapių. Knygyne Nr. 642.

M. RUNŽĖ. V. Lebedevas, K. Ananjevas. Biografija. Knyga 356 puslapių. Knygyne Nr. 643.

GERI NAMAI. Mykolas Sluckis. Romanas. Knyga 472 puslapių. Knygyne Nr. 644.

ZINGSNIUOJANČIAI JAUNATVEI. A. Merkytė. Eilėraščiai ir publicistiniai straipsniai. Knyga 208 puslapių. Knygyne Nr. 645.

NEZINOMO AMŽIAUS PRADŽIA. K. Paustovskis. Apsakymai. Knyga 264 puslapių. Knygyne Nr. 646.

ŽIBA DURTUVŲ PLIENAS. K. Plioplys. Atsiminimai. Knyga 148 puslapių. Knygyne Nr. 647.

KRISTINA LAURANSO DUKTĖ. Sigrida Unset. Romanas. Pirmas tomas 364 puslapių. Knygyne Nr. 648.

Antras tomas 520 puslapių. Knygyne Nr. 649. Trečias tomas 534 puslapių. Knygyne Nr. 650.

KAREIVINĖSE NERAMU. Ch. Kaplanas. Iš atsiminimų. Knyga 404 puslapių. Knygyne Nr. 651.

PER LIEPSNOJANČIĄ ŽEMĘ. L. Bakutis. Atsiminimai iš partizanų kovų. Knyga 288 pusl. Knygyne Nr. 652.

ERELIŲ STEPĖ. G. Bubenovas. Romanas. Knyga 492 puslapių. Knygyne Nr. 653.

KOVOS KELIAS. Įvairių autorių raštų rinkinys. Knyga 392 puslapių. Knygyne Nr. 654.

TARYBŲ LIETUVOJ

Sveiki ir žvalūs

Menkos, labai menkos buvo Lietuvoje įmonės, buržuazijai valdant. Dar blogesnės buvo darbo sąlygos jose. Ventiliacija — beveik nežinomas dalykas privačiuose Kauno ir kitų miestų fabrikuose. Niekam, žinoma, — nei valdžios ponams, nei fabrikantams — nerūpėjo moksliškai tirti darbo sąlygas prie staklių ir rūpintis darbininkų sveikata. Pelnas buvo vienintelis vietas ir užsienio kapitalistų tikslas.

Desimteriopai išaugo Tarybų Lietuvoje įmonių skaičius, padidėjo jų produkcija. Plačios dabar darbininkų gretos. Buvusiuose užkampuose dabar įsikūrė stambios gamyklos, kuriose dirba šimtai ir tūkstančiai darbininkų.

Kaip rūpinamasi darbo sąlygų gerinimu, darbininkų sveikata? Apie tai "Tėvynės balso" korespondentas paprašė papasakoti Vilniaus Epidemiologijos ir higienos mokslinio tyrimo instituto vyr. bendradarbi Alfonsą Aušrūną. Štai ką jis papasakojo:

Mūsų institutas — stambi mokslinė įstaiga, kurioje dirba dešimtys medicinios darbuotojų ir mokslininkų. Svarbiausias mūsų uždavinys — tirti darbo sąlygas fabrikuose ir gamyklose, ruošti moksliskai pagrįstas rekomendacijas joms toliau gerinti. Mūsų laboratorijų darbuotojai, naudodami pačią moderniausią aparatūrą, ištyrė daugelio respublikos įmonių gamyklų korpusų oro drėgmę, temperatūros svyravimus, oro judėjimą (skersvėjus). Šie duomenys duoda pilną vaizdą apie vadinamąjį įmonės klimatą.

Svarbiausia, aišku, kad kiekvienoje įmonėje būtų grynas, švarus oras. Tai pasiekiamą dvigubu vėdinimu — vienu motoru blogas oras ištraukiamas, kitu — pučiamas šviežias lauko oras, kuris daugelyje įmonių, reikalui esant, šildomas arba vėsinamas. Pastaruoju metu mūsų fabrikuose atsirado dar viena naujovė. Tai — ionizatoriai. Ionizatoriai kartu su žalumynais fabrikų ir gamyklų teritorijose, gėlėmis korpusų viduje sudaro sveikas darbo sąlygas.

Tarybų Lietuvoje dabar yra dešimtys ir šimtai įmonių, kur labai geros, nevarginančios sąlygos dirbti. Antai buvusiam kapitalisto Frenkelio fabrike, kur šimtai darbininkų sirgdavo sunkiomis odos pramonės darbininkų profesinėmis ligo-

mis, dabar čia visoje šalyje garsiam "Eilnio" kombinate visiškai nėra šiomis ligomis sergančių žmonių. Visi skyriai, kur naudojami chemikalai, taip stipriai ventiliuojami, kad oras visada išvalomas nuo priemaišų. Be to, visuose skyriuose, kur dėl gamybos pobūdžio ore gali pasitaikyti nedidelis kenksmingų priemaišų kiekis, darbininkams nemokamai kasdien duodamas pienas.

Įmonėse taip pat kasmet tiriama vibracija ir triukšmingumas, kurie, kaip žinia, turi įtakos darbininko fiziniams ir protiniams nuvargimui. Jeigu tik kur nors pastebina, kad mašinų vibravimas ar užesys yra kenksmingas, imamasi žygių šioms negerovėms pašalinti.

Dažnai darbininkai ir neatskreipia dėmesio, kad didelį įtaką darbingai aplinkai turi šviesa. Tačiau specialūs tyrimai parodė, kad per stiprus apšvietimas ne mažiau kenksmingas, negu per mažas.

Pastaraisiais metais, remiantis mokslo duomenimis, įrengiami, patalpų sienos, grindys, lubos dažomos tokiomis spalvomis, kurios ne-

vargina darbininkų regėjimą. Štai, pavyzdžiui, daugelis Vilniaus "Elfos" elektrotechnikos reikmenų gamybos skyrių primena daugiau institutų laboratorijas ar ligoninės patalpas, negu fabriką.

Kiekvienoje, kad ir mažiausioje įmonėje Tarybų Lietuvoje yra medicinos punktas, kur teikiama greitoji pagalba. Į stambesnes gamyklas reguliariai atvyksta įvairių sričių specialistai, kurie teikia darbininkams konsultacijas, skaito paskaitas, atsako į visus dominančius klausimus. Kiekvienoje įmonėje darbininkai, negaišdami brangaus laiko, gali nemokamai taisyti dantis.

Kiekviename Tarybų Lietuvos rajone ir mieste yra sanitarinis gydytojas. Jo nurodymus vykdyti turi bet kurios įmonės, įstaigos, tarybinio ūkio vadovai. Plačiai ir metodiškai tiriamos taip pat žemdirbių darbo sąlygos.

Savaime suprantama, kad koks švarus bebūtų oras, bet svarbiausia, lemiamą sąlygą yra technika, o automatai, lengvinančių darbininkų darbą, Tarybų Lietuvos įmonėse kasmet vis daugėja.

Štai kodėl mūsųose dabar žymiai sveikesni ir žvaliesni darbininkai, štai kodėl jie visi kitaip atrodo, nei tada, kai blogai įrengtose įmonėse buvo turtuolių išnaudojami.

R. Mockus

KAVARSKAS

Nykus ir tuščias atrodė Kavarskas kadaise. Atokiai vienas nuo kito išbarstyti namų dykvietėse, kreivose gatvelėse siautėjo vėjo keliamos dulkės, pilka šarma temdė mažyčius pakumpusių trobesių langus. Taip, visa tai buvo prieš keliasdešimt metų.

Bet štai jūs dabar pirmą kartą atvykote į Kavarską ar, tarkime, jame lankėtės tik prieš daugelį metų. Ką pamatysite šiandien?

Centrinės gatvės puošia nauji namai. Ir ne vien jas. Juk pokario metais atsirado naujos Jono Biliūno, Sportininkų, Stadiono ir dešimtys kitų gatvių.

Bet pakeliaukime toliau. Užsukime, kad ir į Petro Cvirkos gatvę. Plačiais langais pasitinka gražus triaukštis vidurinės mokyklos pastatas. Linksni balsai čia girdėti visą dieną.

Praeivio dėmesį patraukia ir baltas dviauktis ligoninės pastatas. Greta šliejasi rajoninės ligoninės poliklinika. Kavarske dabar 17 gydytojų ir net 53 medicinos darbuotojai, kurie yra baigę vidurinį medicininį mokslą.

Kultūros namai, kino te-

atras, biblioteka — mėgiamiausias kavarskiečių poilsio vietos. O juk viso to anksčiau nebuvo!

Dabar Kavarskas nebe užkampis. Pro jį kasdien pravažiuoja daug autobusų į Vilnių, Kauną, Panevėžį, Rokiškį, Molėtus bei kitus miestus. Žodžiu, bet kada gali pasiekti tolimiausią Lietuvos kampelį.

Per ilgus šimtmečius susiaurėjo Nevėžio upės vaga, sumažėjo pratekančio vandens kiekis. Mokslininkai iškėlė drąsų mintį — sujungti gražuolės Šventosios vandenis su Nevėžiu. Darbai jau pradėti. Netoli Kavarsko, kur tarp Nevėžio ir Šventosios yra mažiausias atstumas, kasamas kanalas, kuris sujungs abi upes.

— Kanalo ilgis, — pasakoja inžinierius Jonas Bieliūnas, — penkiolika kilometrų. Šventosios upės vanduo trimis išcentriniais siurbliais bus paduodamas į dvidešimt vieno metro aukštyje specialiai įrengiamą baseiną. Iš čia vanduo atviru kanalu pateks į Nevėžį.

Kavarsko priemiestyje dabar statoma vandens perpylimo stotis. Ir ne vien ji. Juk

naujų statybų Kavarske pagylyti nemaža. Tuo įsitikina kiekvienas, kuris yra pažinęs senąjį Kavarską. Kaip tik todėl ir Antanas Pimpickas, sugrįžęs po daugelio Argentinoje išgyventų metų į gimtąjį miestą, nustebeš pareiškė:

— Niekad nebūčiau patikėjęs, kad mano mielas Kavarskas taip smarkiai pasikeis, tiesiog nuostabiai pagražės.

Br. Karalius

Lietuviškas Medus

Kasmet mūsų bitininkai pateikia vartotojams šimtus tūkstančių kilogramų natūralaus medaus. Lietuviškas medus ir jo produktai pasiekia ir užsienio šalis.

Dabar numatyta dar labiau padidinti jo gamybą. Taj bus pasiekta visų pirma plečiant bitininkystę visuomeniniuose ūkiuose. Šiuo metu bitynus turi 908 kolūkiai, tarybiniai ūkiai ir kiti valstybiniai ūkiai. Artimiausiais metais numatyta įsteigti bitynus visuose Lietuvos visuomeniniuose ūkiuose. Kiekvienas kolūkis turės ne mažiau kaip penkiasdešimt bičių šeimų, o tarybinis ūkis — ne mažiau šimto.

Bitininkų darbe įdiegiama visa eilė naujovių. Daugelyje bitynų avilių šiluminei izoliacijai pradėtos naudoti specialios plokštės. Bitininkų veido apsaugai vietoj brangaus tiulio bus naudojamas kapronas.

1962 metais netoli Vilniaus bus pastatyta nauja dirbtinių korių dirbtuvė. Joje bus gaminamas ir bitininkystės inventorius.

Nemuno Tyrimai

Didelį darbą tiriant Nemuno vandens režimą atliko Lietuvos TSR Mokslų akademijos Energetikos ir elektrotechnikos instituto bendradarbiai, technikos mokslų kandidatai Mykolas Lasinskas ir Juozas Burneikis. Jie sudarė Nemuno hidrologinės charakteristikas, kurios gali būti praktiškai pritaikytos tiriant ir kitas upes, turinčias panašų režimą. Tuo tikslu mokslininkai panaudojo Nemuno nuotako sekimo duomenis, gautus per daugelį metų. Tokių duomenų neturi nė viena pasaulio upė. Antai, Smalininkų hidrologinėje stotyje upės nuotakas nenutrūkstamai tiriama jau nuo 1811 metų, o Gardino stotyje — nuo 1877 metų.

Savo tyrimų duomenis M. Lasinskas ir J. Burneikis apibendrino moksliniame darbe "Nemuno upės nuotakas".

Naujajame Sezone

N. Hikmeto pjesė "Damoklio kardas" Kapsuko dramos teatras pradėjo naują sezoną.

Teatro kolektyvas baigia ruošti naują kūrinį — A. Kolomijeco komediją "Faraonai". Netrukus įvyks premjera, kuri sutaps su teatro įkūrimo penktosiomis metimis. Tai bus 30-asis jauno kūrybinio kolektyvo pastatymas.

Naujajame sezone ramos šviesą taip pat išvys ir A. Ostrovskio "Laiminga diena", V. Krėvės pjesė "Zentas", V. Hugo tragedija "Marija Tiudor".

Jaunieji žiūrovai pamatys L. Brousevič ir L. Kornouchovos dramatinę pasaką "Raudonoji gėlė".

Oda be Pamušalo

Naujoji produkcija — bepamušalinė oda. Jos gamybos įsisavinimas buvo rimtas išbandymas Šiaulių "Eilnio" kombinato chromo apdirbimo ir lakavimo skyrių odininkams.

Chromo gamybos viršininkas Vytautas Ščiga, meistras mejeris Poslovas, skyriaus vedėjas Algirdas Adomaitis kartu praleido ne vieną valandą. Jie kūrė technologinį procesą, jį tobulino. Dabar visi ieškojimai, rūpesčiai paliko praeityje. Pirmoji bepamušalinės odos siunta jau iškeliavo į Vilniaus odinės galanterijos kombinatą. Iš šios odos pagaminti gaminiai bus žymiai lengvesni. Gaminams iš bepamušalinės odos reikia mažiau žaliavos.

5,000 Spektaklių

Šiaulių visuomenė iškilmingai paminėjo savo dramatos teatro trisdešimtmetį. Teatro kolektyvas per šį laiką pastatė apie 150 įvairių dramaturgų kūrinių, suruošė daugiau kaip 5,000 spektaklių. Pastaraisiais metais teatro pastatymus matė ne tik šiauliečiai, bet ir daugelio kitų Lietuvos miestų, rajonų gyventojai, kolūkiečiai.

Šiaulių teatre išaugo nemaža talentingų aktorių. Jame savo kūrybinį kelią pradėjo režisierius Juozas Miltinis, artistai Juozas Radzevičius, Elena Bindokaitė, Potencija Pinkauskaitė.

WASHINGTON. — Čia yra viešai kalbama, kad vyriausybė yra labai susirūpinusi dėl Brazilijos, kurioje reiškiasi didelis ekonominis ir politinis krizis.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIOS

Prenumeratos kaina:

LIAUDIES BALSAS

Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00

160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada

Telefonas: EMpire 6-4358

LAISVIEČIAI PER DIDELI OPTIMISTAI

Laisvė apžvalgoje kritikuoja Liaudies Balsą už išsi-reiškimą, kad kol pasaulyje bus kapitalizmas, tol susikirti-mai bus neišvengiami, kaip jie buvo neišvengiami iki šiol. Girdi, "Vadovaujantis šiuo dėsniu, kova už visuotinį nu-siginklavimą ir taikų valstybių bei kraštų sugyvenimą ne-lėišaiko sveikos logikos, nesuderinama su šių laikų tikrove".

Dėl to galima štai ką pasakyti. Kova ir tikėjimas j vi-suotiną nusiginklavimą yra vienas dalykas, o tikrovė ki-tas. Žmonija kovoja už nusiginklavimą, už taikų sugyveni-mą, bet dar nėra žymių, kurios tikrintų, kad kapitalizmas tikrai sutiks nusiginkluoti. Priešingai, mes matome gamy-bą vis moderniškesnių ginklų, mobilizavimą daugiau divi-zijų ir t. t. Taika tebeilš laikoma tikrai todėl, kad imperia-listai jaučia, jog dabar laimėjimas yra neįmanomas.

Kita, jeigu ir pavyktų nusiginkluoti, vistiek dar pasi-likty vienoki ar kitoki ginklai. Sakysime, šautuvai. O jei ne šautuvai, tai nors koki. Kapitalistinės valstybės sako, kad turės būti Jungtinių Tautų jėga, kuri prižiūrės, tvar-ką darys pasaulyje. Reiškia, jėgos ir ginklo vartojimas dar bus naudojama ir įvykdžius nusiginklavimą.

Mūsų pasakymas, kad dar bus susikirtimų, kol kapi-talizmas nebus pašalintas, nereikia, kad tai bus milžiniš-ki, pasauliniai susikirtimai, nukliniai karai. Juk ir dabar egzistuoja sugyvenimas ir taika tam tikra prasme, bet kiek visokių susikirtimų? Nusiginklavimas nepašalins vi-sų tų tarptautinių ginčų, kurie pasiliks neišspręsti. Pasi-likis pasaulio pasidalinimas į dvi dalis, vienoj pusėj socia-lizmas, o kitoj kapitalizmas. Laisviečiai per daug optimis-tiški, jeigu jie tiki, kad žemėje užviešpataus tikras rojus ir nebebus kovų, kad imperialistai pasidarys ramiais avi-nėliais.

Kova turi eiti savo keliu. Tik žmonijos kova gali su-laikyti imperialistų rankas. Tik žmonių verčiami jie gali daryti sutartis dėl nusiginklavimo, jei iš tikrųjų jie kada nors sutiks nusiginkluoti.

MORALINIAM ATSIGINKLAVIMUI

Pastaruoju laiku iškilo viršun, kad Kanadoje sušeria-ma žmonėms šimtai tūkstančių tonų mėsos, kuri tinka tik katėms ir šunims. Mėsos vertelgos parduoda net padvė-susius gyvulius. Reiškia, žmogus žmogų maitina dvėselie-na. Siekdami pelno, jie sušertų žmogui ir žiurkes, jeigu tik būtų galima tai padaryti.

Dvėselienos pardavinėjimas nėra viskas. Pelnagrobiai apgaudinėja žmones visokiais kitais būdais. Jie nelaiko žmogaus žmogumi. Plėšk, lupk, kiek tik galima, kaip tu išmanai. Toks tai pelno ieškotojo motyvas.

Moralinio Rearmamento lyderiams reiktų pirmiausia atydą atkreipti į tai. Štai kur nėra jokios moralės. Žmo-gus bruka žmogui dvėselieną. Veikiausiai gaudamas tokį pat atlyginimą, kaip ir už gerą mėsą. Štai jums laisvasis verslas. Štai jo moralė.

Socialistinėse šalyse, kur, Moralinio Rearmamento tikrinimu, nėra jokios moralės, tokie dalykai nevyksta. Jeigu kas drįstų taip daryti, tai būtų griežčiausiai nubaust-as. Bet tenai tokiems atsitikimams yra užkirstas kelias. Tenai niekas nesipeļno iš žmonių maitinimo.

Mes esame tikri, kad Moralinio Rearmamento lyderiai nei piršto nepajudins prieš dvėselienos brukimą žmonėms. Juk tai darbas laisvojo verslo, kurio apgynimui ir Morali-nis Rearmamentas susiorganizavęs.

PER LIEPSNOJANČIA ŽEMĖ

Atydžiai skaitykit Liaudies Balse telpantį apsakymą "Per Liepsnojantį Žemę". Tai ne apysaka, o pasakojimas tikrovės, kas atsitiko tame Lietuvos kameplyje. Iš šio pa-

Laisvės Šaulys Alžyre

A. Miškinytis

Laisvė! Laisvės dar maža norėti;
Grazumu niekas jos neišsprendė.
Laisvės vėliava ant minareto,
O ant grindinio kraujas kreša.
Nuo to kraujo net akmens nubus
Ir bylos, kolei kraujo nebus.

Šaudo miestuos į minią beginklę,
Bet kalnuos naujos kovos užverda —
Jos nušluos genocidą ir pinkles
Dėl žmogaus — jo vertės ir vardo.
Šaukia vėliava vėl iš viršaus:
Laisvės potroškio nieks nenušaus.

Pamariais leidžias paukštės — flamingos.
Stiepias palmės ant kruvino kranto.
Kad išaus dienos laisvos laimingos,
Griūdamas laisvės šaulys supranta —
Visiems duonos ir oro užteks.

Jis ir mirdamas dar seka paukštes. . .

Pasidairius Po Pasaulį

Jungtinėse Valstijose lan-kėsi Vakarinės Vokietijos vicekancleris Ludvikas Er-hartas. Jis tarėsi su presi-dentu ir kitais lyderiais ne tik dėl Vakarinio Berlyno, bet ir ekonomiais reika-lais.

Kaip Britanija, taip ir Jungtinės Valstijos nusi-akundžia, kad joms daug kai-nuoja laikymas militarinių jėgų Vakarinėj Vokietijoje. Norima, kad Adenauero val-džia prisidėtų prie tų armijų išlaikymo, ypač kai vis kal-bama, kaip gerai stovi Va-karinė Vokietija ekonomi-niai.

Kaip Britanija, taip ir Jungtinės Valstijos nori, kad Vakarinė Vokietija pirktųsi daugiau Britanijoje ir Jung-tinėse Valstijose ir tokiu bū-du sugrąžintų nors dalį britų ir amerikiečių išleistų pi-nigų tenai.

Norima pritraukti Vakar-inę Vokietiją prie gelbėjimo atsilikusių šalių.

Tuo tarpu, kai Jungtinės Valstijos skelbiasi laisvės ir demokratijos gynėjomis, a-merikiečiai namie nevisur paisy to laisvės ir demokra-tijos.

Nekalbant jau apie pietines valstijas, kur negrai ne-turi lygių teisių, pačiame New Yorke ir kitur taip va-dinamoj šiaurėj negrai tebe-diskriminuojami, nors ne taip aštriai.

Aną dieną kilo skandalas,

sakojimo matysite, kaip buržuaziniai nacionalistai iš pir-mos dienos stoji nacių pusėn, kaip Lietuvos liaudies par-tizanai kovėsi su naciais ir jų talkininkais. Tai, kas dėjosi toj apylinkėj, nebuvo vien tik tos apylinkės reiškinys. Tas dėjosi po visą Lietuvą.

Lyderiai, kurių vadovybėje siautėjo tie nacių talki-ninkai, dabar persistato ir demokratais, ir Lietuvos drau-gais. Kokia veidmainystė. Karo metu jie parodė tikrą sa-vo veidą.

sė dešiniųjų, kurie išvien su hitlerininkais ruošėsi paimti galią.

Australijoje susidarė rim-ta politinė situacija. Dešinie-ji su Manziu priešakyje iš-rinko 30 atstovų, o darbie-čiai 28 ir neprigulmingieji 1 ir demokratinė darbo parti-ja 1. Tokiu būdu, dešinieji negalės praveisti tarimų, jei-gu jų nepamers bent vienas iš atskalūnų.

Naujai išrinktieji pradės darbą liepos mėnesį. Iki to laiko Menzio valdžia turės apsisvarstyti, ar skelbti nau-jus rinkimus, ar išbandyti susidariusią situaciją.

Globe and Mail korespon-dentas Pietiniame Vietname, ištyręs situaciją, daro išva-dą, kad Diemo kariuomenė iš 200,000, apginkluota ame-rikiečių ginklais, amerikie-čių išlavinta, negalės laimė-ti kovos su partizanais, jei-gu nebus praveistos reikia-mos reformos.

"Kunizmo ėjimą gali-ma ginklo pagalba tikrai su-lėtinti", sako jis, "bet ne su-laikyti".

Keista, bet faktas, kad pastaruoju laiku išsivystė e-konominė kova viduj Atlan-to sąjungos. Europos valsty-bės, susisipietusios apie Va-karų Vokietiją, sudaro bend-rą frontą. Šios grupės išlau-kyje yra vėl valstybių gru-pė. Jungtinės Valstijos, Ka-nada ir kitos lieka trečioj grupėj.

Britanija, pasjutusis sunku-mus, nutarė išsivadėti savo draugių ir stoti į bendros rinkos grupę. Jungtinės Vals-tijos daro planus, kaip atsi-kirsti bendros rinkos grupėi. Ir t. t.

Prezidentas Kennedis savo kalboje kongrese pareiškė, kad paliaubos šaltajame ka-re dar labai toli.

Šiais metais JAV ginkluo-tos jėgos gausiančios dar 300 Polaris ir Minuteman raketų.

Militarinės išlaidos bus ne mažesnės, o didesnės, negu buvo praėjusiais metais.

Peru respublikoj ledų, sniego ir purvo slinkimas pa-laidojo beveik visus Ranra-hirca kaimo gyventojus iš 500 asmenų. Išliko vos 50.

Manoma, kad slinkimas bus pasiėmęs aukų ir iš ki-tų vietovių. Toj apylinkėj gyveno 7,000 žmonių. Prisi-bioma, kad aukų skaičius gali siekti arti 3,000.

Slinkimas įvyko iš priežas-ties didelio atlydžio.

Britanijoje pirma buvo la-bai šalta, netikėtai daug sniego, kur sniego mažai bū-na, o po to sekė vėtros iki 100 mylių per valandą grei-čiu.

Pastabos

Washington, Londone, Paryžiuje, Ottawoje ir kitose sostinėse vis daugiau kalbama apie bendras rinkas, ekonominius klausimus.

Stoka rinkų, nėra kur dėti gaminių.

Tuo tarpu milijonai darbo žmonių nyksta be darbo ir perspektyvų ateičiai.

Toks tai "laisvojo pasaulio" vaizdas šiandien.

O toliau, matyti, bus dar blogiau.

Vienas ekonomistas išsireiškė, kad už 5 metų ketvirtadalis dirbančiųjų Kanadoje ir Jungtinėse Valstijose bus bedarbių eilėse.

★

Liberalai paleido antį, kad jie pakels senatvės pensijas \$20.00, jeigu žmonės juos išrink.

Konservatai paleido gaudus, kad jie nepriešingi pakelti pensijas \$10.00 mėnesį.

Tai vis gerai.

Bet jie apie tai kalba ne iš meilės žmonėms.

Jie bijosi, kad žmonės nebalsuotų už Naują Demokratinę Partiją.

Jie nenori nustoti šiltų vietų.

★

J. Kardelis, kaip matyti iš Nepriklausomos Lietuvos pirmo puslapio, visai nupuoles dvasioje.

Girdi, "smunka Jungtinių Tautų Organizacija", "Vakarai krinka", ir t. t.

O to "vadavimo" taip ir nėra.

Gi laikas taip greitai bėga. Veiksnių galvos žyla, plinka.

★

Liaudies Balso vajas, kaip matyti, ir šiemet praeis gerai.

Tiesa, naujų skaitytojų gauta mažiau, bet tai suprantama.

Reiktų pasitaisyti laike senkančio vaju.

Nepamirškite, kad tai bus jau sukaktuvinis, 30 metų laikraščio gyvavimo sukaktuvių vajas.

★

Pradėjome leisti laikraštį rugsėjo mėnesį 1932 metais.

Reiškia, šiemet rugsėjo mėnesį sukaks 30 metų.

Šias sukaktuves turėtume atitinkamai paminėti.

Jau dabar reiktų kelti mintis, duoti pasiūlymus, kaip šios sukaktuvės turėtų būti atžymėtos visur, kur tik yra būrelis jo skaitytojų.

Tuom pat laiku reikia ji dar daugiau sutvirtinti, kad jis dar daug metų lankytų Kanados lietuvius.

J. Y.

Veteranas golfo žaidėjas Gene Sarazen, CBC televizijos programos Wonderful World of Golf žvaigždė. Programa, matoma šeštadieniais, parodo golfo rungtynes įvairiose šalyse, kaip kad Japonijoje, Australijoje, Brazilijoje ir t. t.

Ką Kiti Rašo

Iš tiesų keista

Iš tiesų keista. Kai prez. Kennedy savo ambasadorių Maskvoje Llewelyn Thompson ragina ieškoti galimybių pradėti derybas su TSRS dėl Berlyno, tai čia tuo pačiu metu susikvietęs militarinius ekspertus svarsto, kaip dar daugiau padidinti savo kariuomenės pajėgas ne tik namie, o ir Europoje; kaip dar labiau padaryti grėsmingą militarinės NATO grupuotės kumštį.

Turint tai galvoje, kas gi gali patikėti, kad mūsų valdžia trokšta taikos! Tarybų Sąjunga gal ir teisi, kad taip "kietai" laikosi Vakarų šalių atžvilgiu. Ginkluotų pajėgų stiprinimas nekeltų taikos vėliavos.

S. J. Jokubka

Taigi kuris meluoja?

Guatemalos prezidentas Fuentes naujų metų sutikimo proga pasakė ilgą ir piktą prakalbą. Supykęs jis esąs ant Jungtinių Valstijų vyriausybės, nes ji nesilaikanti pasižadėjimo. Pernai ji buvo iškilmingai pažadėjusi Guatemalos vyriausybei, kad ji jai padės laimėti iš Anglijos koloniją British Honduras, jei ji, Guatemalos vyriausybė, leis Amerikai panaudoti jos teritoriją paruošimui ginkluoto užpuolimo ant Kubos. Kaip žinia, toks užpuolimas buvo prarastas

su Guatemalos pagalba.

Dabar prezidentas Fuentes reikalauja už tą paslaugą atlyginimo. Jis reikalauja, kad mūsų vyriausybė padėtų jam iš Anglijos atimti British Hondurasą.

Aišku, kad mūsų vyriausybė pastatoma pasaulio akyse labai negarbingoje šviesoje. Todėl ji griežtai nuginčija prezidento Fuentes kaltinimus. Ji sako, kad ji jokių panašių pažadų bei sutarčių su Guatemala nėra padariusi. Tai esąs gryniausias melas.

Dabar visas pasaulis norės žinoti, kuris iš jų meluoja: Guatemalos prezidentas Fuentes, ar mūsų prezidentas Kenedis?

— Laisvė

Mitžiniškas nykštukas

Kuba teturi septynis milijonus gyventojų. Ji randasi ant salos. Dideli vandenys skalauja jos krantus.

Juk, palyginus su mūsų Jungtinėmis Valstijomis, ji tik mažytis nykštukas, ar ne?

Bet štai ilgas, rūstus, oficialus mūsų vyriausybės pareiškimas ("N. Y. Times", sausio 4 d.). Skaitai žmogus tą dokumentą ir galvoji: tasis mažas nykštukas nuo tos mažos salos pakils ir sudoros ne tik mūsų Jungtines Valstijas, bet ir visą Lotynų Ameriką — visas dvidešimt

valstybių abiejose Ameriko-

se. Kam tas abiejų Amerikų gąsdinimas? "Times" korespondentas Tad Szulc atsako: sausio 22 dieną Punta Del Este, Urugvajuje, įvyks minėtų kraštų užsienio ministrų konferencija. Joje bus kalbama apie Kubos revoliucijos pasmaugimą. Reikia tuos ministrus iš anksto smarkiai pagąsdinti baisiausiu pavojumi.

Matote, koki milžinu pavirto revoliucinis nykštukas, pagal mūsų Valstybės departamento įsakymą. Dabar tik klausimas, ar tie susirinkę užsienio ministrai šiuo iškeptu pavojumi patikės?

Ant vargšės Kubos užsėdo, kaip tik išvakarėse Punta Del Este konferencijos, ir katalikų bažnyčios galva, popiežius Jonas XXIII. Ir jis beveik mirtinai išsigandęs.

Kaip senaisiais Inkvizicijos laikais, Jonas oficiališkai prakeikė (ekskomunikavo) Fidel Kastro ir visus Kubos vadus. Tik laimė, kad Vatikano galva nebeturi jėgos juos ant lauko sudeginti, kaip kad su heretikais padarydavo jojo pirmakūnai baisiosios Inkvizicijos laikais.

— A. Bimba

Britai nesidžiauga

Drew Middleton, "N. Y. Times" korespondentas Londone, rašo, kad po "gilesnės analizės" Kinijos su TSRS nesutikimų, pasidarė stipri išvada: tie nesutikimai labai mažai pasitenkinimo teikia Vakarams.

Britai yra labiau igudę diplomatijoje ir atviresni.

Britai taipgi mano, kad Kinija nenori ir neplanuoja naujo karo. Jai reikalinga taika kurti industriją, kelti technologiją. TSRS techninė parama jai irgi labai reikalinga.

Kai kinai kalba apie karą, turį mintyje karą po 10 ar 15 metų.

O išlaikius taiką 15 metų vargiai bent kas galės karą sukelti.

— V. Andrusis

Imperijos sutemos

Britanijos premjeras Harold Macmillanas savo pareiškime Naujus Metus sutinkant pripažino, kad Britanijos galybė jau žlugus. Jis sakė:

"Du pasauliniai karai, kuriuose mes nešėme sunkią našta atnešė revoliucinės pakaitos jėgos balanso".

Laivynas jau nėra toji jėga, kuri vyravo pasaulyje ir "policino pasaulį". Dabar Britanija nėra "pasaulinė darbavietė" ir negali pati apsiginti, jai reikalinga dėtis su kitais.

Tuomi matyti jis nori pa-

ŠYPSENOS

Net nesužinojo

"Aš išstovėjau eilėje visą valandą", skundėsi moteris sulaukusi eilės, bet ant stalo nebesant nieko.

"Kodėl gi jūs stovėjote eilėje?" klausia pardavėjas.

"Ir aš pati nežinau. Matote, kai aš pasiekiau stalą, nei vienos prekės nebebuvo ant stalo."

Katės ir vaikai

Apšvietos tarybos narė lankėsi vaikų darželyje ir panorė jai pasiteirauti, ką vaikučiai supranta.

Ji pasirinko mažiausią mergaitę ir klausė, kiek katė turi ausų, akių, kojų. Mergaitė vis teisingai atsakė.

"O kiek katė turi uodegų?" paklausė toliau.

"Ar tamsta nesi mačiusi katės?" atsakė mergaitė klausimu, išpikęs jai atsakinėti į tokius menkaverčius klausimus.

Jam neaišku

Sekmadieninė mokykloje pastorius pasakojo vaikams apie dievą ir jo gerumą.

"Aš nemanau, kad dievas yra labai geras" atsakė vienas berniukas.

"Kodėl tu taip manai?"

"Jis uždraudė Adomui ir Ievai valgyti obuolius, o mama man sako, kad obuoliai labai gerai valgyti. Kas juos valgo, tas neserga".

teisinti dėjimąsi į Europos "bendrą rinką".

Taika yra pats svarbiausias reikalas dabar, bet jis nenorįs bile kokios taikos. Taika turi būti gera Britanijos ir kitiems Vakarų valdonams.

Britanijos kitas siekis esąs sustiprinti Vakarų poziciją. Bet ir čia savi marškiniai arčiau prie odos. Kur Britanijos bizniui pelninga ji prekiauja su bile kuo, nepaisant kitų Vakarų valstybių.

Macmillanas apgailestavo, kad Britanijos galybės periodas buvęs neilgas.

Jis neprisiminė, bet jei du pirmesni pasauliniai karai padarė tokią revoliuciją jėgos balanse, tai trečias karas visai sumaikins kapitalizmo jėgas. Taika Vakarams dėlto turi būti labiau svarbi, negu Tarybų Sąjungai ir jos šalininkams.

Būdinga, kad Britanijos premjeras taip atvirai pripažino Britanijos susilpnėjimą.

—Vilnis

Kaip Ištikrųjų Yra

N. Chruščiovo atsakymai | austrų profesorius Hanso Tiringo klausimus.

Geriamas ponas Tiringai!

Gavau Jūsų laišką su prašymu atsakyti į eilę klausimų, kurie, kaip man atrodo, atspindi daugeliui pažangių Vakarų žmonių būdingą siekimą suprasti pasaulyje vykstančių svarbių istorinių pakitimų esmę ir norą padėti užtikrinti skirtingas socialines santvarkas turinčių valstybių savitarpio supratimą bei mažinti tarptautinį įtempimą.

Mielai patenkinu Jūsų prašymą.

Klausimas. Ar tai, kad komunistiniai valstybių veikėjai savo kalbose ne kartą pranašavo galutinę komunizmo pergalę visame pasaulyje, tikrai rodo, kad jie tvirtai tiki šios sistemos pranašumu, arba komunizmo išplitimas visame pasaulyje tiesiog yra jo galutinis tikslas, kurį būtinai reikia pasiekti?

Atsakymas. Buržuazinė propaganda sąmoningai skleidžia neteisingą komunizmo supratimą, mėginama sukelti nepasitikėjimą šiuo didžiuoju mokymu.

Taip, mes esame tvirtai įsitikinę, kad komunizmas nugalės visiškai ir galutinai. Šis įsitikinimas pagrįstas tuo, kad mes žinome Markso, Engelo ir Lenino atskleistus žmonių visuomenės vystymosi dėsnius, kurie tokie pat galingi, kaip ir gamtos dėsniai, ta prasme, kad jie veikia objektyviai.

Taip pat neišvengiamai, kaip feodalizmas pakeitė vergovinę santvarką, o kapitalizmas — feodalinę santvarką, kapitalizmo pakeisti ateina komunizmas. Ir taip yra ne todėl, kad mes to norime, o todėl, kad komunistinė santvarka užtikrina aukštesnį palyginti su visomis kitomis formacijomis gamybinių jėgų išvystymą, maksimalų kiekvieno žmogaus materialinių ir dvasinių poreikių patenkinimą, tikrą demokratiją, visišką visuomenės ir kiekvieno jos nario laisvę. Kapitalizmas, pagrįstas žmogaus išnaudojimu kito žmogaus, tuo, kad mažuma engia daugumą, negali išlaikyti istorinio lenktyniavimo su santvarka, kuri įrašė savo vėliavoje tikslą išvaduoti visus žmones iš socialinės nelygybės, iš visų formų engimo ir išnaudojimo, iš karo boišumų ir įtvirtina žemėje taiką, darbą, visų tautų laisvę, lygybę, brolybę ir laimę.

"Revoliucija neįvyksta pagal užsakymą, — sakoma mūsų partijos Programoje.

— Jos negalima primest tautai iš svetur". Kada ir kuriu būdu komunizmas nugalės vienoje ar kitoje šalyje — tai priklausys nuo pačios tam tikros šalies liaudies. Tarybų Sąjunga tvirtai remiasi nesikišimo į kitų šalių vidaus reikalus pozicijomis, nuosekliai vykdo politiką, pagrįstą siekimu užtikrinti taikų sambūvį tarp valstybių, turinčių skirtingas socialines sistemas.

Klausimas. Kokius įrodymus Jūs galėtumėte pateikti komunizmo priešinkams, patvirtindamas, kad pasiūlymas dėl taikaus dviejų skirtingų socialinių - ekonominių sistemų sambūvio pripažįsta abiejų sistemų teisę gyvuoti ir kad, vadinas, sambūvis taip pat reikš ilgą būklę, kuri gali trukti neribotą laiką, tol, kol bet kuri iš dviejų sistemų, taikiai lenktyniaudama, savo geografinio rajono viduje pateisins save ir atitiks savo gyventojų norus?

Atsakymas. Faktiškai Jūs keliate du skirtingus klausimus — dėl taikaus dviejų skirtingų socialinių - ekonominių sistemų sambūvio ir, kaip Jūs sakote, dėl vienos ar kitos visuomeninės santvarkos "teisės gyvuoti".

Taikaus sambūvio problema — visiškai paprasta. Mūsų planetoje vienos šalia kitų gyvena ir kapitalistinės, ir socialistinės valstybės. Socializmo gimimas buvo dėsningas istorinis reiškinys. Tačiau kapitalistinis pasaulis niekaip nenorėjo to pripažinti ir ne kartą griežėsi karo, siekdamas sunaikinti nepageidaujamą kaimyną. Kuo pasibaigė tokie mėginimai, visi žino.

Liūdnas, praeities patyrimas ir naujas jėgų santykis tarptautinėje arenoje, atrodo, turėjo išmokyti kapitalistinius lyderius ne tik kalbėti apie taiką, bet ir atitinkamai tvarkyti savo tarptautinę politiką. Ne karas, ne ginklavimosi varžybos, ne vis naujų karinių blokų sudarinėjimas turi išspręsti dviejų sistemų ginčą. Galiausiai nugalės ne ta santvarka, kuri sudarys daugiausia griovimo priemonių ir karinių bazių, o ta, kuri užtikrins žmogui geresnį gyvenimą, tai yra geriausiai patenkins jo materialinius ir dvasinius poreikius.

Taikaus sambūvis tarp šalių, turinčių skirtingas socialines santvarkas, — tai objektyvus žmonių visuomenės vystymosi mūsų epochoje būtinumas. Tautos ir valstybės turi tik vieną pasirinkimą: arba taikus sambūvis ir ekonominis socializmo ir kapitalizmo lenktyniavimas,

arba žmogžudiškas raketinis - branduolinis karas. Kitos išeities nėra.

Beje, kapitalistinės šalys ne mažiau, o gal net daugiau turi būti suinteresuotos pašalinti karo pavojų. Ne jos yra pranašesnės, savo pranašumo jos neteko visiems laikams.

Taikus sambūvis — Tarybų Sąjungos užsienio politikos generalinė linija. Ji pagrįsta pačia prigimtimi mūsų valstybės, kurioje nėra klasių ir socialinių grupių, suinteresuotų kariauti, užgrobti svetimus turtus, pavergti kitas tautas.

Tarybų Sąjungos Komunistų partijos XXII suvažiavimas priėmė didingą programą — per artimiausius 20 metų Tarybų Sąjungoje bus sudarytos neregėto galtingumo gamybinės jėgos, kurios užtikrins tarybiniam žmogui aukščiausią pasaulyje gyvenimo lygį ir jo poreikių patenkinimą. Aišku, kad valstybė, kuri planuoja žengti taip toli pirmyn, vystydama savo taikią ekonomiką, kuri numato per 20 metų investuoti į savo liaudies ūkį 2 trilijonus rublių, orientuojasi į taiką, o ne į karą.

Lenininis principas dėl taikaus sambūvio tarp valstybių, turinčių skirtingas socialines - ekonomines ir poli-

tines santvarkas, reiškia netik, kad nebus karų, ne laikinų nestabilių palaubų būklė. Jis numato, kad šios valstybės palaikys draugiškus ekonominius ir politinius santykius, numato užmegzti ir vystyti įvairių formų taikų tarptautinį bendradarbiavimą.

Ką gi praktiškai tam reikia padaryti? Tarybų Sąjunga yra pateikusi nemažą konkrečių pasiūlymų, kuriuos priėmus būtų užtikrinta tvirta taika. Įgyvendinus Tarybų Sąjungos pasiūlymus visiškai ir visuotinai nusiginkluoti griežtos tarptautinės kontrolės sąlygomis, tuoju pat likviduoti gėdingą kolonializmo sistemą, sudaryti taikos sutartį su Vokietija ir normalizuoti jos pagrindus padėti Vakarų Berlyne, būtų likviduotos pagrindinės esamo tarptautinio įtempimo priežastys, būtų sugriauta pati karo mašina, ir visos tautos galėtų ramiai dirbti taikų kuriamąjį darbą.

Tarybų Sąjungos vyriausybė, kaip ir anksčiau, pasirengusi padaryti viską, kas nuo jos priklauso, kad aktualiausios tarptautinės problemos būtų išspręstos taikiai derybomis, atsižvelgiant į visų šalių interesus.

(Bus daugiau)

Vakarinis Irianas

Spauda labai plačiai rašo apie Vakarinę Naująją Gvinėją, kurią nori atsiimti Indonezija iš olandų. Štai keletas faktų apie tą žemę.

Naujoji Gvinėja, antroji didžiausia pasaulyje sala, apima 312,000 ketvirtainių mylių plotą. Vakarinę dalį, kurią Indonezija vadina Vakariniu Irianu, valdo olandai, o rytinę dalį — britai. Indonezija nori atgauti tiksliai vakarinę dalį, valdomą olandų, kur gyvena 750,000 gyventojų, vadinamų papuanų. Didelė didžiama šių gyventojų gyvena akmens galdynės sąlygose.

Dar prieš 400 metų Vakarinis Irianas priklausė sultano Tidoro valdai. Dabar visos to sultano žemės įeina į Indoneziją, išskyrus Vakarinį Irianą.

Kada olandai įsikverbė į Rytų Indijas, jie pripažino sultaną Tidorą ir jo teises. 1660 metais jie sudarė sutartį su juimi, pagal kurią buvo įsteigta sąjunga tarp olandų ir sultano. Vyriausiu siekiu buvo sulaikymas ispanų ir britų nuo veržimosi į vakarus. Tiksliai 62 metai atgal olandai perėmė visišką savo kontrolę ir Vakarinį Irianą.

Pokario metais, išsiveržus tautinio pasiluosavimo bruz-

dėjimui Azijoje, olandai bandė ginklo pagalba sulaikyti indonezų pastangas išsilaisvinti, kaip rašo Dennis Bloodworth, Londono Observerio korespondentas. Kada tas nepavyko, olandai sutiko tartis su Indonezijos lyderiais. Derybos įvyko 1949 metais Hagoje. Ir olandai sutiko duoti nepriklausomybę visai Indonezijai, į kurią įėjo ir Vakarinis Irianas. Bet paskutinėmis dienomis derybų jie pareikalavo, kad Vakarinis Irianas (Vakarinė Naujoji Gvinėja) pasilikėtų olandų žinioje. Girdi, bėgyje metų bus galima išspręsti jo likimą derybų keliu.

Vėlesnės derybos dėl Vakarinio Iriano neprivedė prie nieko. O 1956 metais, nematydami nieko gera iš tų derybų, indonezai nutraukė derybas su olandais, pasitraukė iš Olandijos - Indonezijos sąjungos ir panaikino visas skolas Olandijai. Kas liečia Vakarinį Irianą, Indonezija kreipėsi į Jungtines Tautas, bet tos nei piršto nepakėlė šiuo klausimu.

Indonezijai, aišku, išsisėmė kantrybė panašiai, kaip ir Indijai. Prezidentas Sukarno grumoja panaudoti armijas, jeigu olandai nesutiks pasitraukti geruoiu. Vėlesni pranešimai sako, kad jis daužtarimą dėl Goa.

pradėti derybas 10 dienų bėgyje.

Praėjusią savaitę matyti olandų agentai bandė nužudyti Sukarną. Buvo eksploatuota bomba, bet ji sprogo užtektinai toli nuo jo. Trys asmenys buvo užmušti ir 25 sužeisti.

Jeigu olandai ir toliau nesutiks pasitraukti, tai galės įvykti nemažas susikirtimas. Indonezijai bus sunkiau apsidirbti su olandais, negu kad buvo Indijai su portugalais.

Išrodo, kad Jungtinės Tautos, kurių tikslas saugoti taiką pasaulyje, turėtų įsikišti ir paveikti olandus apsisukti Vakarinį Irianą. Jie yra sutikę tai padaryti pirmiau, bet neišpildė sutikimo. Ta sritis nėra olandų. Tai jų kolonija, kurią jie paveržė panašiu būdu, kaip ir visą Indoneziją kad buvo užgrobusi.

Saužudystės ir Gimimai

Kanados statistikų biuro žiniomis, 1960 metais Kanadoje nusižudė 1,350 asmenų, 63 daugiau, negu 1959 metais.

Proporcingai imant, daugiausia saužudysčių buvo Jukono teritorijoje, mažiausia — Novaškotijoje.

Saužudysčių priežastimis yra alkoholis, protinis sukrikimas, sveikatos nustojimas ir blogi šeimyniniai santykiai.

Daugiausia saužudysčių esą Japonijoje, bet vėlesniu laiku Vakarinis Berlynas užėmęs pirmą vietą. Iš 100,000 žmonių nusižudą 34.

Kanada prelenkia Jungtines Valstijas gimimų srityje. Kas minutę Kanadoje būna vienas gimimas arba 27.5 iš 100,000 gyventojų, kai tuo tarpu Jungtinėse Valstijose būna 25 iš 100,000.

Kanadoje kasmet gimsta 480,000, o miršta 140,000.

A. X.

Portugalai Ruošiasi Iškręsti "Šposą"

LISABONAS — Visi ženklai rodo, kad diktatorius Antonio de Oliveira Salazar ruošiasi savo sąjungininkams iškręsti "šposą". Sakoma, diktatorius užsienio politiką radikaliai pasuks kairėn, net pasisakys už Kinijos Liaudies Iespublikos pripažinimą ir priėmimą į Jungtines Tautas.

Diktatorius ruošiasi tą padaryti, kad atkeršijus Vakarams, už pasmerkimą Portugalijos dėl Angolos ir neuztarimą dėl Goa.

Kaip Eina LB Vajus

Laike praeitos savaitės gauta 8 naujos prenumeratos ir \$93.20 aukų. Nežiūrint kai kurių vietovių vajininkų dalino atsilikimo, bendra aukų kvota išpildoma su labai reikiamu kaupu. Su naujomis prenumeratomis reikalai kiek pagerėjo, bet dar vis skaudžiai atsilikę nuo bendros naujų prenumeratų kvotos išpildymo.

Vajaus paskutinės dienos, bet dar vajininkų eilę papildė Blairmore, Calgary ir Bellevue, Alta., vajininkai. Taipgi gražiai papildė vajaus veiklos rezultatus Windsor, Port Arthur, Toronto, Hamiltono, Norwoodo, Red Lake, Londono, Čikagos, Montrealo, Detroito, Great Necko ir Timminso vajininkai. Keletas pavienių skaitytojų atsinaujindami prenumeratas gražiai parėmė savitraštį aukomis.

Tarprajoninėse lenktynėse antras rajonas vis laikosi pirmojoje vietoje, o pirmas antrojo su visai priartėjusiu aukų kvotos išpildymu.

Iki sausio 15 d. vidurdienio iš rajonų gauta sekančiai.

Iš pirmo rajono 9 naujos prenumeratos ir \$808.20 aukų.

Iš antro rajono 29 naujos prenumeratos ir \$1,998.25 aukų.

Iš trečio rajono 2 naujos prenumeratos ir \$338.00 aukų.

Iš ketvirto rajono 3 naujos prenumeratos ir \$146.55 aukų.

Iš JAV 15 naujų prenumeratų ir \$939.45 aukų. Iš Argentinos dvi naujos prenumeratos.

Bendrai laike šio vajaus jau gauta 60 naujų prenumeratų ir \$4,230.45 aukų.

Vajininkai dabar išsirikia- vė ir turi punktų sekančiai:

Toronto vajininkai	3,635
Montrealo vajininkai	2,406
Windsoro vajininkai	803
Čikagos vajininkai	651
Hamiltono vajininkai	574
Port Arthuro vaj.	497
Brooklyno vaj.	289
Londono vaj.	268
Norwoodo vaj.	265
Kapuskasing vaj.	238
Winnipeg'o vaj.	230
Miami vaj.	220
Vancouverio vaj.	193
Courtlando vaj.	173
Detroito vaj.	154
Red Lake vaj.	141
Rochesterio vaj.	139
Lawrence vaj.	125
Sudburio vaj.	114
Foresto vaj.	112
Los Angeles vaj.	106
Worcesterio vaj.	103
St. Peterburgo vaj.	100
Great Necko vaj.	66
Timminso vaj.	29
Blairmore vaj.	21

Calgario vaj. 17
Bellevue vaj. 10
Ir virš dvidešimts kitų vietovių vajininkų, turinčių po mažiau kaip 100 punktų, kurių skaičius laike praeitos savaitės nepasikeitė, čia nekartojami.

Belikę tik penkios dienos gavimui galutinų vajaus rezultatų. Ypatingai laukiama kuo daugiau naujų prenumeratų.

Sausio 26 d. LB laidoje tilps galutinieji vajaus rezultatai, o visi vajaus rezultatai turi pasiekti LB raštinę iki sausio 20 d. vakaro. Jei kurie nespėtumėte prisijūti ar priduoti, tai prašome telefonu pranešti, bet ne vėliau virš minėtos datos.

K. Kilikevičius

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

J. Valūnas, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų ir nuo Simpatiko \$21.00 aukų.

B. Drukas, Toronto, atnaujino prenumeratą į Lietuvą.

J. Bruzga, Blairmore, Alta., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir \$6.70 surinktų aukų. Aukojo: J. Bruzga \$2.00; A. Vizbaras \$1.50; J. Cuptal \$1.00 ir septyni po 20-50 c.

C. Belunas, Detroit, Mich., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo LB skaitytojo 50 c. aukų.

A. V. Samuoliai, Chicago, atnaujino dvi prenumeratas savo giminėms.

W. Savickas, Windsor, Ont., prisiuntė tris naujas prenumeratas, kurias užrašė į Lietuvą G. Kodis, kelias at-

naujintas ir nuo V. K. 50 c. aukų.

B. Kvietinskas, Montreal, prisiuntė naują ir atnaujintų prenumeratų, kurių tarpe viena Iz. Janušo užrašyta į Lietuvą, taipgi nuo jo \$1.50 aukų.

R. Niaura, Islington, Mass., prisiuntė keletą atnaujintų prenumeratų, kurių tarpe dvi A. Stravinsko ir J. Daugirdos atnaujintos į Lietuvą, taipgi dar \$6.50 surinktų aukų. Aukojo: P. Žukauskienė \$5.50 ir J. Daugirda \$1.00.

M. Dedas, Red Lake, Ont., prisiuntė naują prenumeratą užrašytą L. Balčiuno į Lietuvą ir dar \$7.50 surinktų aukų. Aukojo: Ch. Yore \$2.50; M. Topics, B. Gorgol, N. Pamiolowski, W. Ktuba ir A. Lytvyn po \$1.00.

A. Antanavičius su velionies J. Vilkelio draugais Toronte, reikšdami viešą užuojautą J. Vilkelio artimiesiems, parėmė LB.

A. X., Toronto, paaukojo \$5.00.

M. Simonienė, Toronto, negalėjusi dalyvauti LB metiniame parengime paaukojo \$5.00.

K. J., Toronto, pridavė paskelbti užuojautą.

F. Bočiulis, Toronto, reikšdamas viešą padėką ruošėjams staigmenos jo pagerbimui, paaukojo LB paramai \$10.00. (Taipgi parėmė tarpautinį judėjimą su \$30.00.)

J. Rožukas, Toronto, pridavė atnaujintų prenumeratų, kurių tarpe dvi A. Pažėrienės atnaujintas į Lietuvą.

J. Legas, Port Arthur, Ont., prisiuntė nuo V. Stoppio \$5.00 aukų.

A. Ylienė, Toronto, užrašė naują prenumeratą į Lietuvą.

P. Mažilis, Rodney, Ont., atsinaujino sau ir dvi prenu-

meratas į Lietuvą ir paaukojo \$2.00.

J. Stira, Hamilton, Ont., pats užsirašė LB.

P. Daukšys, Bellevue, Alta., atsinaujindamas prenumeratą, paaukojo \$2.00 ir prisiuntė nuo P. Smito \$1.00 aukų.

J. Pečiulis, Calgary, Alta., atsinaujino prenumeratą, užrašė naują į Lietuvą ir paaukojo \$1.50.

Patys atsinaujindami prenumeratas paaukojo:

P. Bečis, Great Neck, N. Y., \$1.50;

M. Indrulenas, Hamilton, Ont., \$5.00;

P. Meškiniš, LaSalle, Que., \$1.00;

A. Morkis, Sr., Toronto, \$5.00;

Portarturietis, Port Arthur, Ont., \$3.00;

F. Spukas, Fort William, Ont., \$2.00;

P. Zuikis, Timmins, Ont., \$1.00.

Visiems pasidarbusiems ir parėmusiems Liaudies Balsą širdingai aciu.

Administracija

HOLLANDIA. — Olandai giriasi nuskandinę Indonezijos torpedinį laivą prie Vakarinės Naujosios Gvinėjos.

Mirus

Juliui Vilkeliai

Reiškiame nuoširdžią užuojautą liūdėsyje paliktai velionies žmonai, sūnui, dukteriai, marčiai, žentui, anūkams ir visiems jo artimiesiems. Kartu liūdime netekę gero draugo bei mums artimo tautiečio.

- J. R. Kuktarai
- J. Rožukas
- A. Pažėrienė
- J. Valūnas
- Ch. Morkūnas
- J. B. Morkūnai
- J. Žiulys
- P. Pleskus
- A. Alksnis
- F. Jenčiai
- J. Kiškis
- P. A. Pajuodžiai
- A. Kavaliauskas
- V. Žilinskas
- J. Andriūnas
- A. Walker
- A. J. Damašiai
- P. M. Purai
- P. Mockaitis
- A. Vitkauskas
- J. Arlauskas
- J. Martinonis

- A. Rutkauskas
- P. M. Daugėlai
- H. Dabravolskienė
- M. Šimonienė
- A. A. Gužauskai
- J. Gudaitė
- F. Bočiulis
- G. R. Palaičiai
- A. Inčiurai
- J. J. Šinkunai
- V. Žilionienė
- A. Adomaitis
- Ch. Endriukaitis
- M. Paužienė
- A. Jurgutaitis
- S. Kaptainis
- M. T. Povilaičiai
- P. Jasiunai
- M. Kuprėnienė
- J. Kamičiai
- T. Mackevičienė

Toronto, Ont.

Mirus

Juliui Vilkeliai

Reiškiame nuoširdžią užuojautą liūdėsyje paliktai velionies žmonai, sūnui, dukteriai, marčiai, žentui, anūkams ir visiems jo artimiesiems. Kartu liūdime netekę gero draugo bei mums artimo tautiečio.

- A. R. Antanavičiai
- V. Matonis
- A. Kulikauskas
- J. Leskevičius
- J. M. Linertai
- G. F. Dagiai
- J. M. Milleriai
- J. Zidžiunai
- V. Ramanauskai
- Z. B. Janauskai
- M. A. Guobai
- J. N. Berškiai
- A. Morkiai Sr.
- J. A. Ylai
- A. H. Tamašauskai
- F. E. Laurusevičiai
- P. M. Vaitkal
- S. A. Poškai
- J. D. Morkiai
- G. E. Račiai
- K. F. Kilikevičiai
- P. Gutauskas

Toronto, Ont.

Mirus Mūsų Kuopos Nariui

Juliui Vilkeliai

Reiškiame nuoširdžią užuojautą liūdėsyje paliktai velionies žmonai, sūnui, dukteriai, marčiai, žentui, anūkams ir visiems jo artimiesiems. Kartu liūdime netekę gero draugo ir Draugijos nario.

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Toronto Kuopa

Mirus

Juliui Vilkeliai

Gilią užuojautą reiškiamo mūsų Klubo narei Annei Vilkelienei netekus mylimo vyro. Taipgi reiškiamo užuojautą sūnui, dukteriai ir visiems giminėms.

Toronto Lietuvių Moterų Klubas

Montrealo žinios

Trumpai apie viską

P. Petrulis susirgo ir gydosi Jean Talon ligoninėje. Linkių greitai pasveikti.

G. A. Gudai (Jakštūtė) susilaukė dukrelės, sesutės Kristinai ir Virginijai.

Karališkoji policija perspėjo per spaudą, kad Montrealo skleidžiami netikri \$20 banknotai su serijų numeriais E. N. 9974163 ir G. N. 43-96696. Saugokitės, kad kas nors neįduotų tokių banknotų.

Policijos daviniais, pernai per 6 mėnesius laiko 83 asmenys bandė nusizudyti, iš kurių 49 pavyko tai padaryti.

Esą patirta, kad daugiausia žudosi dėl šeimyninių nesutikimų ir alkoholikai.

St. McTagart išėjo medžioti kiškių ir pasiėmė su savim 13 metų sūnų, kuri, šaudamas kiškį, netikėtai nušovė. Pataikydamas į galvą.

O. R. Simson nupirko savo 12 metų sūnui kelėdų dovaną — medžioklinį šautuvą, kuriuomi besidžiaugdamas sūnus netikėtai iššovė ir nušovė tėvą.

Majoras pranešė, kad pa-

vasarį bus pradėtas vesti 21 mylios ilgio požeminis traukinys.

B. K.

ISVYKO Į JAV PASISVEČIUOTI

MONTREAL. — Ada Šiuplevičienė su savo broliu argentiniečiu, kuris čia svečiavosi gana ilgai, išvyko aplankyti seserį Jungtinėse Valstijose. Pasisvečiavę keletą savaitių, Ada grįš namo, o brolis grįš į savo tėvynę Argentiną.

Linkių abiem laimingos kelionės.

P.

APIPLĖSĖ

MONTREAL. — Friežodis sako, kad kur skauda, ten ir užgauni. Taip buvo ir čia.

Palaidojus Oną Šmitienę, sūnus Tomis, kuris gyvena ant ūkio palei Montrealą, pasiėmęs reikalingiausių daiktų dėl nakvynės, atvyko pas tėvą. Sekančią dieną nuvykę pasiimti likusius daiktus, žiūri, kad vagys jau išsinešę geriausius jo rankius dėl taisymo automobilių ir daug ko kita.

Koks tai žmogaus suniekėjimas. Nesusilaikė nuo pasinaudojimo proga, nors tai buvo žmonių didžiausio liūdesio momentas.

Korespondentas

Iš KLLD Centro Komiteto

Kaip stovi kuopos

Toronto kuopa sutiko 1962 metus gerokai atsilikusi. Penki nariai tebėra nemokėję už 1960 metus ir 19 už 1961 metus. Nors tai nedidelė mažuma, bet ir tai negerai. Juk jau laikas mokėti už 1962 metus, o dar turime narių, kurie nemokėję už 1960 metus, nekalbant jau apie 1961 metus.

Montrealo kuopa turi du nemokėjusius už 1960 metus, bet 15 nemokėję už 1961 me-

tus. Tai irgi nemažas atsilikimas.

Hamiltoniečiams tenka pagyrimas, nes jie sutiko naujus metus užsimokėję narius mokesčius visi. Tai pavyzdys ir kitoms kuopoms.

Padėkos žodis

Visi iš gilumos širdies norime padėkoti visiems, kurie mus užjautė, prisituntė gėlių, užpirkė mišias dėl mano mylimos žmonos ir motinos Onos Šmitienės, kuri mirė gruodžio 26 dieną praėjusių metų. Dėkojame broliui ir brolienei Šmitams Waterburyje, Conn., USA, kurie atsiuntė gėlių vainiką. Taip pat Mr. ir Mrs. Pakyrskiams už taip didelį patarnavimą visame kame. Vytauto klubui, Šventos Elzbietos draugijai. Giminėms ir draugams ir draugėms už parengimą pietų dėl palydovų.

Torontiečiams, kurie nepabijojo blogo oro ir atvykę suteikė daug pagalbos, užuojautos. Giminėms ir draugams ir draugėms už tokią gilią užuojautą, gėles nuo Klubo 160, ir tiems, kurie per Liaudies Balsą išreiškė mums užuojautą didžiausio liūdesio metu.

Tėvas Pranas Šmitas
Sūnus Tomis
Dukterys Aldona Morkienė
ir Irena Briard.

Tas pat ir su Windsoro kuopa — visi užsimokėję už 1961 metus.

Winnipegso kuopa turi 3 narius nemokėjusius už 1960 metus ir 2 už 1961 metus.

Vancouverio kuopa taip pat turi 2 nemokėjusius už 1960 metus ir 3 už 1961 metus. Be to, atrodo, kad yra gerų draugų, kurie nemokėję ir už 1959 metus. Kodėl jie išsibraukė?

Port Arthur kuopa turi 3 nemokėjusius už 1960 metus ir 2 už 1961 metus.

Red Lake kuopa užsimokėjusi už visus narius. Kurie nemokėję, matyti jau yra seniau išsibraukę.

Kelios mažesnės kuopos nemokėjusius už 1961 metus.

Per visas kuopas susidaro dar apie 70 narių, kurie atsilikę už vienus ir dvejus metus.

Kuopų valdybos malonėkite priminti tiems nariams, kad užsimokėtų. Mums sudaro keblumą. Negalime žinoti, kiek knygų užsakyti.

Aukos

Paskutiniu laiku aukų gauta: iš Toronto kuopos — J. Linarto 45 centai, M. Buznienės 50 centų. Nuo pavienio nario S. Rakščio 70 c. Ačiū, kad prisimenate ir apšvietos fondą.

J. Yla

KLLD CK Sekretorius

Apie Viską

Pasiruošimas federaliams rinkimams Kanadoje pradeda įsisiūbuoti.

Liberalai, prisimindami, kaip jie didelę klaidą padarė praeityje atsisakydami pakelti senatvės pensijas, paskelbė, kad jie pakeltų senatvės pensijas \$20.00 į mėnesį, jeigu jie būtų išrinkti. Prie to, jie įvestų sistemą, pagal kurią piliečiai, mokėdami tam tikrą priedinį mokesį, galėtų pasikelti pensijas.

Konservatai, jausdami, kad pensijų klausimas yra gana svarbus, paleido gaudus, kad jie taip pat linkę pakelti senatvės pensijas \$10 į mėnesį.

Dabar senatvės pensija yra \$55.00 į mėnesį, sulaukus 70 metų amžiaus.

Sugrįžo į Angliją tūlas Charles Griffiths, 28 metų amžiaus, kuris buvo persisamdęs Tšombei.

Tšombė mokėjo jam ir kitiems tokiems po 110 svarų į mėnesį arba apie \$325 kanadiškais pinigais. Jie gaudavo ekstra už didesnes pastangas.

Jis atvirai prisipažįsta, kad jis ir kiti žudė balubų gentės žmones, kurie buvo priešingi Tšombei. Jie šaudė žmones, degino kaimus — už pinigų. Jei kurie ištrūkdavo, tai tuos jie numarindavo badu sunaikindami maistą.

Taipgi atrodo, iš jo pasakojimų, kad belgai buvo užpakalyje visos tos veiklos prieš Tšombės oponentus.

Jų grupė iš 30 susidėjusi iš graikų, italų, vokiečių ir francūzų.

Tikėsit ar ne, bet Britanijos Canine Defence Lyga gali apeliuoti į Kanados Aukščiausį teismą, kad tas panaikintų vietinio teismo Windsor nusiurkimą mirtin Dr. Fenech šunies.

"Mes sukelsime didelę kovą už šunies gyvybę", pasakė pirmininkas Bernard Workman. Beje, šis žmogus užlaiko namus netoli Londono dėl nusikaltusių šunų.

New Yorko elektrininkai, kurių unija turi 9,000 narių, ruošiasi reikalauti 20 valandų darbo savaitės.

Kadangi jie nori gauti tiek pat uždarbio į savaitę, tai išeina, kad jie tuo pat sykiu nori, kad atlyginimas būtų pakeltas iki \$8.40 į valandą.

Unija reikalauja, kad darbas būtų sutrumpintas iki 4 valandų į dieną ir dirbama tik penkios dienos savaitėje.

Vienas Toronto kunigas, gyvenęs skurdžių distrikte, pareiškė, kad jam geriau patinka kalbėtis su nusidėjėliais, negu buku šventuoju.

Reiškia, kad ir pragare daug įdomiau, negu danguje tarp šventųjų.

Kenyjos nacionalistų lyderis Tom Mboya ruošiasi vesti. Pagal tos šalies papročius, ne jis gaus pasoga, o jaunosios tėvas. Jaunajam žmona atsieis 16 karvių.

Mergina, Pamela Odetė, mokinusis Jungtinėse Valstijose, sako, kad jeigu ji būtų buvęs švelni, tai jaunikis būtų turėjęs sumokėti 12 karvių, o jeigu žiauri, tai 24 karves. Ji buvo vidutinė, tai ir atlyginimas vidutinis.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGĄ IR KITUS TARYBINIUS KRAŠTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą
Mr. Manfred Kory
Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JOS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: VI. 4-4860
Montreal 2, P. Q., Canada

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovyų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bile ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniausių STORAGE. Greitas patarnavimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. PO. 8-6679
VERDUN, QUE.

Specialistai Drabužių Dažytojai

Jos. Petrera & Geo. Marks

199 A CHEMIN CHAMBLY RD.
LONGUEUIL, QUE.

Montreale ir apylinkėse paimame ir pristatome į namus. Darbą garantuojame savo 30 metų patyrimu.

Telefonas OR. 4-7578

Apie Vieną Gajų Prietarą

Zmogus keliskart sapnavo, kad jis ryšas įvairius daiktus. Po tam tikro laiko jo gerklėje buvo pastebėtas patinimas. Kitą sapne įkandė šuo. Vėliau jam, kaip tik toje vietoje, iškilo votis. Prietaringi žmonės yra įsitikinę, kad panašūs sapnai esą "pranašingi". O iš tikrųjų nieko antgamtiško čia nėra. Kad įsitikintume tuo, pabandykime išsiaiškinti, kokia yra miego ir sapnų prigimtis.

Miegančiam vienu metu slopinama didesnė ląstelių dalis galvos smegenyse, kur be pertraukos ateina daugybė signalų, kas vyksta išorėje ir pačiame organizme. Šiuos signalus priima akys, klausos organai, nosis, liežuvis, odos paviršius. Smegenys atsako į juos nervų ląstelių dirginimu arba slopinimu.

Sudirgintos ląstelės eikvoja energiją. Slopinamos jos tarytum "ilsisi", atkuria iš-eikvotą energiją. Tačiau įvairios smegenų ląstelės reikalauja poilsio, nevienodo laiko. Tos iš jų, kurios dirbo mažiau, savo veiklą atkuria greičiau. Kai miegas negilus ir veikia vidiniai bei išoriniai dirgikliai, žmogaus smegenyse atsikuria kai kurie pėdsakai, likę nuo jų ankstesnės veiklos: atsiranda sapnai.

Zmogui miegant, normalaus funkcinio ryšio tarp paskirų smegenų sričių nėra, kadangi ląstelės, kurios dar nepailsėjo, trukdo plėstis dirginimo procesui. Todėl paskiros smegenų ląstelės išvedamos iš slopinimo būklės netvarkingai ir pradeda veikti neįprastais deriniais. Be to, miegantis žmogus negali sąmoningai kontroliuoti vaizduotės veiklos. Todėl įspūdziai, "atgiję" miegančio žmogaus smegenų žievėje, persipina tarpusavyje pačiais keisčiausiais deriniais: sapnuojant atsiranda natūralūs, fantastiški vaizdai ir įvykiai. Sapnuodamas žmogus paprastai mato ir pergyvena tik tai, kas buvo, bet toli gražu ne tai, kas bus, kaip bando įrodinėti religija.

O dabar grįžkime prie tų "pranašingų" sapnų, kuriais pradėjome šį pasikalbėjimą. Paaškinami jie gana paprastai. Miegantis žmogus gali justi labai silpnus, iš vidinių, konkrečiai, iš susirgusių organų kylančius dirgiklius, kurie dieną, kai žmogus nemiega, yra nuslopina mi stipresnių įspūdzijų. Ramybės metu šie silpni dirgikliai sukelia sapnus, kurie tarytum signalizuoja apie organizme kylantį ligos procesą. Medicinoje tokie sapnai

gavo netgi specialų pavadinimą — diagnostiniai. Jie padeda gydytojams aptikti prasidedančią ligą, kol dar ji išorėje niekuo nepasireiškia.

Mokslas paaškiną ir kitas "pranašingų" sapnų rūšis. Antai, miegodami galime matyti ir tai, kas nemiegant neatkreipė mūsų akių. Mūsų smegenyse, pavyzdžiui, užfiksuojamas praeinančio gatvės žmogaus vaizdas, nors mes to ir nežinome, kadangi mūsų dėmesys šiuo momentu nukreiptas kitur. Tačiau šis žmogus gali mums prisispauoti. Ir jeigu po tam tikro laiko ji vėl sutiksime gatvėje, tai atpažinsime, kad tai yra tas pats, kurį matėme sapne. Prietaringas žmogus, aišku, pagalvos, kad tai buvo pranašingas sapnas.

Neretai miegodami matome jau įvykus tai, ko siekiame arba ko bijome, kadangi anksčiau, tikrovėje, ne kartą įsivaizdavome tai jau įvykus, ir todėl tai jau buvo užfiksuota smegenyse. Pavyzdžiui, žmogus labai nori pasiekti kokį nors tikslą gyvenime ir mintyse jau įsivaizduoja šį tikslą pasiektą. O netrukus jis tikrai pasiekia savo. Tai įvyksta, suprantama, ne todėl, kad jis sapnavo savo tikslą, o jo pastangų ir valios dėka.

Yra sena kinų legenda apie karį, kuris prieš mūsų matė "blogą" sapną, tariai pranašavusį jam pražūtį nuo priešo rankos. Karys neteko pasitikėjimo savimi, jo kalavijo smūgiai jau nebuvo tokie taiklūs, ir jis žuvo kovoje. Nelaimės priežas-

tis buvo prietaringa kario baimė. Būna ir priešingų atveju. Prietaringam žmogui prisispauavo "geras" sapnas, kuris jam "pranašauja" tam tikrą pasisekimą. Tai pakelia jo nuotaiką, sustiprina pasitikėjimą savo jėgomis, kas kartais gali padėti tikrovėje pasiekti tikslą.

O dažniausiai religingi žmonės pritaiko tai, kas prisispauavo, prie to įvykio, kuris jiems primena šį sapną. Tai jie daro nesąmoningai, ir jiems pradeda atrodyti, kad įvyki, atsitikusių jų gyvenime, jie jau anksčiau sapnavę.

Atsitinka, nors ir retai, kad sapnas sutampa su tikru įvykiu. Tokiems atsitiktiniams sutapimams prietaringas žmogus skiria ypatingą reikšmę, ilgai juos prisimena, užviršdamas tuo tarpu šimtus "nepasitvirtinusių" sapnų.

Nuo seniausių laikų egzistuoja specialus būrimo būdas — "sapnų aiškinimas". Buvo manoma, kad visi sapnai turi pranašingą reikšmę, tačiau ji tariai išreikšta slapta, perkeltine prasme. Todėl, girdi, labai svarbu teisingai paašškinti sapną. Iki revoliucijos Lietuvoje buvo leidžiami (o kapitalistinėse šalyse ir dabar tebeleidžiami) vadinais "sapnininkai", kur abėcėlės tvarka surašomi įvairūs daiktai, reiškiniai ir paaškinama ką jie "pranašauja", jei jie prisispauvoja.

Visi sapnų aiškinimai paprastai bendri ir migloti. Visus juos galima pritaikyti kiekvieno žmogaus gyvenimui. Be to, vienodai sapnai aiškinami įvairiai. Antai, vienas "sapnininkas" aiškina, kad prisispauota pelėda pranašauja vienišą gyvenimą,

kitas tvirtina, kad bus pasimatymas, trečias — didelis maras.

Taigi, sapne žmogus gali matyti tik tai, kas jau įvyko jo gyvenime, esant įprastiems ar neįprastiems įvykių ir vaizdų deriniams. Žmonių tikėjimas "pranašingais" sapnais, tariai kažką pranašaujančiais žmogui gyvenime, — prietaras, išlikęs iš tų tolimų laikų, kada žmonės nieko nežinojo apie smegenų veiklą, apie tikrąjį miego ir sapnų prigimtį. Šis tikėjimas ne tik klaidingas, bet ir kenksmingas. Jis sukelia žmonėms nepagrįstą baimę ar tuščias viltis, užtemdo jų protą ir silpnina valią, mažina jų visuomeninį ir gamybinį aktyvumą.

Ne prietaringos pranašystės, o mokslo žinios, blaivūs apskaičiavimai, aktyvūs veiksmai — štai kas padeda tarybinams žmonėms pasiekti laimėjimų savo veikloje, vaisingai dirbti visuomenės labui.

M. Krutikas

Kanados Jaunimas Ruošiasi Festivalui

TORONTO. — Ateinančią vasarą Helsinkyje, Suomijoje, įvyks Aštuntas Pasauli-

nis Jaunimo Festivalas, kuriame tikimasi dalyvaus 18,000 jaunimo iš įvairių šalių.

Apie tai praneša Kanados Pasaulinio Jaunimo Festivalo Komitetas, kurs organizuoja Kanados jaunimo dalyvavimą tame festivalo. Festivalas truks nuo liepos 27 iki rugpjūčio 5.

Tokie pasauliniai jaunimo festivalai vyksta kas kelinti metai. 1959 metais įvyko Vienoje, Austrijoje. Jų tikslas — suvesti į vieną vietą įvairių šalių ir rasių jaunimą, kad užsimegėtų artimesni santykiai, platesnės pažintys, artimesnis kultūrinis bendradarbiavimas.

Kanadiečių komitetas buvo sudarytas konferencijoje praėjusių metų gruodžio 14. Jis kviečia kanadiečius sudaryti grupes, kurios galėtų parodyti Helsinkyje Kanados jaunimo atsiekimus kultūros srityje.

Kelionė lenkų laivu Batory į abu galus kainuos \$850. Kelionė truks du mėnesius, nes po festivalo bus galima aplankyti visą eilę kitų šalių Europoje. Yra teiraujamasi ir su orlaivių kompanijomis dėl kelionės orlaiviais.

Platesnių informacijų galima gauti pas komitetą, P. O. Box 112, Postal Station B, Toronto, Ontario.

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko.

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą Muižas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE:

962 Bloor St. W. — 1162 Dundas St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 2643 E. Hastings St.

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

Ukrainska Knyha

962 BLOOR ST. W. — TORONTO 4, ONT.

Telefonas: LE. 4-7551

Siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus SSRS kraštus. Siųskite savo giminėms ir artimiems siuntinius per lietuvišką įstaigą

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ontario
Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus, nuo 4 iki 17 svarų. Muito mokesčiai yra Ukrainska Knyha nustatytas.

Mūsų naujoje didesnėje patalpoje jūs rasite: avalynės, skaručių, skutimo ir kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiuminės medžiagos. Kaina nuo \$8.00 ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos išskyrus pirmadienius.

Mes jums patarnausime greitai, nuoširdžiai ir teisingai.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro

L. BAKUTIS

Per Liepsnojančią Žemę

(Tąsa)

Pasirodė, padvelkus pirmiesiems karo dūmams, Zarasuose pakėlė galvas vietiniai fašistai, kuriems pradėjo vadovauti Juozas Chmieleuskas, buvęs Zarasų gimnazijos mokytojas. Baltaraiščiai, kaip juos žmonės vadino, įsistvirtinę bažnyčios bokšte ir gimnazijoje, pradėjo apšaudyti pro šalį plentū važiuojančias Raudonosios Armijos dalis ir tarybinius darbuotojus. Padėtis darėsi nepakenčiama. Saugumo organams teko imtis priemonių, ir širšių lizdas bažnyčios bokšte buvo sunaikintas. Vienam iš čia veikusių grupės dalyvių klebonui — pasisekė pabėgti. Baltaraiščiai spruko, gelbėdami kailį, ir iš gimnazijos. Jie susimetė į vieno gaujos dalyvio namus Šaltupės gatvėje ir tarėsi, ką daryti toliau. Iš šio namo gerai matėsi gatvė ir dalis miestelio. Banditai čia jautėsi kol kas saugiai ir nutarė kurį laiką gatvėje nesirodyti.

Staiga pro langus šmėkstelėjo žmogaus figūra. Baltaraiščiai griebėsi šautuvų. Tačiau žmogus, perbėgęs kiemą, viršute išvirto per tvorą ir pasileido per daržą.

— Komsomolcas bėga! — riktelėjo vienas banditas ir automato serija nukirto bėgėlį.

Išgąstis ir nusivylimas iškraipė baltaraiščių veidus, kai vietoje įsivaizduoto komjaunuolio jie pamatė nušautą vieną iš aktyviausių savo bendrininkų — kleboną.

Įsiveržus fašistų tankams, skubiai iš miestelio pasitraukė paskutinės tarybinių darbuotojų grupės. Nespėję susidoroti su komjaunuoliais, sužulėję baltaraiščiai, keršydami tarybinėms šeimoms, komjaunuolių tėvams ir artimiesiems, pradėjo deginti jų namus. Vasaros kaitros išdžiiovinti namai bematant užsiliepsnojo. Ugnis persimetė nuo vieno namo ant kito. Nepraėjo nė pusvalandis, o Zarasai skendo ugnyje. Išsigandę žmonės bėgo iš namų, kai kurie krito nuo sužvėrusių baltaraiščių kulky.

Taip pradėjo savo viešpatavimą Zarasuose lietuviškieji nacionalistai ir jų šeiminkai hitlerininkai.

— Gal kartais buvai užsukęs į apskrities komjaunimo komitetą? — paklausiau savo draugą.

— Komitetas šį rytą pasitraukė į Daugpilį, — atsakė jis.

— Į Duburaitį tau, vyruti,

nebėra ko važiuoti, nes gali pakliūti šiemis niekšams į rankas, vokiečiai čia pat. Važiuojam drauge į Daugpilį, susirasime savuosius, o pasakui matysime, ką daryti, — patariau Rybakovui, ir mudu, palikę Zarasus dešinėje, pasukome pro garsųjį Stelmuzės ažuolą broliškosios Latvijos link. Kadangi kelionėje nuolat grėsė pavojus susidurti su nacionalistinėmis gaujomis, artimiausiam vieniemyje gavę adatą ir siūly, užsiuvome po švarkų pamušalų savo komjaunimo bilietus. Netrukus pravažiavome sieną ir patekome į pirmuosius latvių kaimelius. Mičiūniškių ir Janinių kaimai liko už mūsų, priekyje pasirodė plentas, kuris vedė tiesiai į Daugpilį. Aštrus benzino ir dulkių kvapas, mašinų, tankų, motociklų užesys, žmonių klegesys, aimanos, vaikų verksmas, apdulkėję ir prakaito išvogti raudonarmiečių veidai darė siaubingą įspūdį.

Yrėmės ir mes toje mašinoje ir žmonių kamšatyje, negalėstingai svilnami saulės. Į pavakarę oras atvėso. Iš vakarų pusės danguje ėmė kauptis juodi debesys, pranašaudami naktį lietu.

Pagaliam pasiekėme Daugpilio priemiesčius. Plačiai išsišakojusi, tarytum mėlyną kaspinu apjuosusi miesta, atsivėrė prieš mūsų akis gražuolė Dauguva. Jos vanduo, skandindamas besileidžiančios saulės spindulius, ginė bangų riedulius apačia didžiulio tilto. Vokiečiai jau pirmosiomis karo dienomis stengėsi nušluoti tiltą, kad Raudonosios Armijos pulkai ir tarybiniai žmonės negalėtų trauktis šiuo keliu. Tačiau fašistams nepasisekė. Mūsų zenitinė artilerija narsiai gynė šį objektą iki paskutinių atsitraukimo minučių.

O tiltas stovėjo išdidus ir tvirtas. Juo liejosi nesibaigiantis žmonių, bėgančių nuo karo baisybių, sriautas.

Persirite per tiltą, patekome į miesto centrą. Miesto komjaunimo komitete sužinojome, kad vienoje mokykloje apsisotę Zarasų komjaunimo komiteto darbuotojai. Pagaliau juos susiradome. Džiaugsmui ir kalboms nebūvo galo.

Zarasų apskrities komjaunimo komiteto sekretorius Matiukas įspėjo, kad miesta naktį galį bombarduoti fašistai. Mes turį laikytis ramiai, nekelti panikos. Nustojo pykęs kaip iš kibiro lietus. Danguje sužibo žvaigždės. Ne-

trukus pasigirdo pirmoji sireną, skelbianti oro pavojų. Miestą sudrebino kurtinantis trenksmas, nuo kurio tarytum vėjo siūbuojama nendrė susivyravo mūsų mokyklos pastatas. Pro išbyrėjusius langus veržėsi akinanti šviesa. Bomba pataikė į gretimą namą, ir jis tučtuojau užsiliepsnojo. Tai buvo pirmą kartą mano išgyventas bombardavimas.

Kitą dieną buvo nutarta vykti į Rezeknę, o iš ten per Zilupę — prie RTFSR sienos. Zarasiškiai į Rezeknę nusprendė važiuoti traukiniu, o mudu su Rybakovu — toliau keliauti dviračiais. Deja, mūsų kelionę sutrukė netikėtas įvykis.

Priešais mus plente pasirodė kolona mašinų. Dešinėje kelio pusėje telkėjo pelkė, apaugusi tankiais krūmokšniais, o kairėje, maždaug penkiasdešimt metrų nuo plento, kalnelyje, pasislėpusi vyšnių sode, stovėjo mūrinė latvių valstiečio troba.

Kai mašinos su raudonarmiečiais buvo jau netoli mūsų, iš krūmų ir sodybos pasipylė kulky kruša. Automatinės sustojo, o kariai, sukritę į griovius, atidengė uraganišką ugnį į savo priešus. Mudu su Rybakovu pasukome keliuku sodybos link ir puolėme į griovį.

Saudymas truko neilgai. Jam apimtus, išgirdome komandą: "Stok! Rankas aukšty!" Netrukus iš sodybos, raudonarmiečių apsupta, išėjo grupė civiliskai apsirengusių vyrų. Nespėjome nė susivokti, kas atsitiko, o raudonarmiečiai apsupo ir mus.

— Kas čia per pokštai? — nusistebėjau, lipdamas iš griovio iškeltomis rankomis. — Nekalbėti! — suriko vienas kareivis.

— O jūs kas tokie būsite! — paklausė mūsų jaunas, gal kokių dvidešimt penkerių metų leitenantas.

Kadangi rusų kalbos gerai nemokėjau, mintyse ieškojau būdo įrodyti kariams, kad mes nesame suimtos latvių nacionalistinės grupės nariai. Staiga pamėginau vieną iškeltą ranką nuleisti, norėdamas pasiekti už švarko pamušalo paslėptą komjaunimo bilietą. Šis dokumentas būtų įrodęs, kad mes — besitraukiantys Lietuvos komjaunuoliai.

— Nejudėti! — pastebėjęs mano judesį, dar rūpestesniu balsu sušuko kareivis.

— Karininkai pasitarė, o vienas iš jų garsiai pasakė:

— Šunims — šuniška ir mirtis!

Šurpas perėjo man per kūną. Mintyse perbėgo neilgas gyvenimas, pirmosios tarybinio gyvenimo dienos, pirmieji džiaugsmai ir nepasisekimai. Prisiminiau tėvus,

brolių, seseris, draugus... — Žengte marš! — davė komandą tas pats karininkas ir ėmė mus varyti į stotelę, esančią nuo plento maždaug už pusės kilometro.

Širdis blaškėsi krūtinėje. Nejaugi teks mirti nuo saiviškių rankos, kartu su priešais, latvių nacionalistais? Ašaros man sužibo akyse, ėmė nuleidęs galvą ir mintimis ieškojau išeities.

Pagaliam mūsų būrys iškeltomis rankomis priartėjo prie stotelės ir pasuko palei stotyje stovėjusį traukinį, kuris, matyt, buvo neseniai atėjęs iš Daugpilio. Ant išsirikiavusių platformų sėdėjo daugybė žmonių.

— Ką jūs darote? — staiga pasigirdo šauksmas, nuo platformos stryktelėjo zarasiškis komjaunuolis Grigorijus Ankudinovas ir, prišokęs prie mus vedančio karininko, ėmė kažką kalbėti. Vienas po kito prie mūsų pribėgo zarasiškiai komjaunuoliai: Jonas Baranovas, Chaimas Gamasas ir kiti.

— Sustot! — šūktelėjo leitenantas.

Nesusipratimas buvo išaiškintas. Karininkas priėjęs paglostė dulkinus, prakaituotus mano plaukus ir tarė: — Atleiskit, vaikinai... Karas! O kare visko pasitai...

Mačiau, kaip per išvargusį saulės ir vėjo nugairintą leitenanto veidą nuriedėjo ašara, kurią jis slėpdamas nusišluostė kareiviškos milinės rankove.

— Linkiu jums laimingai pasiekti Rusijos žemę. — Ji priglaus kaip motina savo vaikus. O mums priekyje — kova. Likite sveiki!

Po šio įvykio mudu su Rybakovu nutarėme dviračiais nebevažiuoti ir toliau keliauome kartu su zarasiškiais komjaunuoliais traukiniu.

Naktį praleidome traukinyje. Nuobodžiai dundėjo ratai, miego visiškai nesinorėjo, o į širdį smelkėsi liūdesys. Aksominį dangų dažnai perreždavo lėktuvai, klajokliai prožektorių stulpai. Vakarinis dangaus kraštas raudono nuo gaisrų pašvaistės. Sunkios mintys kamavo galvą, žvilgsnis nuolatos krypo į tą pusę, kur liko deganti ir vaitojanti Lietuva. Sėdėjome rūsūs, susimąstę ir kiekvienas galvojome apie tą patį dalyką, visų vienodas buvo skausmas, ilgesys ir troškimas keršyti įsibrovėliams, kaip galima greičiau įsijungti į kovotojų gretas.

Auštant pasiekėme Zilupės stotį. Čia stovėjo daugybė anksčiau atvykusių ešelonų su besitraukiančiais tarybiniais žmonėmis. Tingiai iš už miško pasirodė raudona kaip kraujas saulė, pasitikdama naują dieną.

Perdėtai tyliai žmonės vaikščiojo peronu, nešiojo ir tvarkėsi daiktus, kalbėjo, valgė ir nuolatos žvilgčiojo į tyrą, be jokio debesėlio dangų. Tik kūdikiai ant motinų rankų nenorėjo tylėti. Jie krykštė, gaudė rankutėmis jiems vieniems įsivaizduojamas būtybes, tik jie nejaudė ir nesuprato tos didžiulės skriaudos, kurią žmonėms padarė karas.

Dar neaukštai buvo pakilusi saulė, kai juos veidu šmėkstelėjo juodi kryžiai, klaidkiai sukaukė sirenos. Lyg suardytas skruzdėlynas sujudo žmonės, pasipylė į visas puses.

Fašistų lėktuvai, padarę aplink miestelį ratą, pasuko tiesiai stoties link. Pasipylė bombų ir kulky lietus beginkliams žmonėms tiesiog ant galvų. Kurtinantys sprogiškai priplojo mus prie žemės. Žmonės krito, vėl kėlėsi, bėgo į netoli žaliuojantį miškelį, ieškojo išsigelbėjimo iš šio pragaro.

Abu su Baranovu sutartinai čiupome šalia gulintį čemodaną, kuriame buvo Zarasų apskrities komjaunimo vėliava, ir puolėme miškeliu link. Vokiečių lėktuvai, pamatę į mišką bėgančius žmones, paliko sušaudytą, degančią stotį ir pradėjo bombarduoti ir apšaudyti mišką. Virstančių medžių traškėjimą, dulkių ir dūmų debesyse paskendusiu moterų ir vaikų klyksmą nustelbė nauji bombų sprogiškai.

Netoli mūsų, griovyje, krauju apsipylė jaunutė motina, savo kūnu pridengusį kūdikį. Vaikutis ėmė klykti ir šaukti mamą. Praskrendančio budelio kulka nepagailėjo ir kūdikio: kulksvaidsio serija amžiams nutildė jo verksmą. Suklupo nespėjus parkristi ant žemės senutė, pargriuvo paskui motiną bėgęs berniukas... Dūmai ir kraujo kvapas troškintė troškino.

Pagaliam oro piratai pasitraukė. Vėl pakilo gyvi išlikę žmonės, tik sužeistųjų aimanos netilo, teberaudojo vaikų netekusios motinos, verkė mažyliai.

Mudu pasukome į stotį. Dar prieš pusvalandį čia stovėjo gražus Zilupės miestelis, o dabar šioje vietoje riogsojo ugnies liežuviuose paskendusios griuvėsių krūva.

Kur draugai? Į šį klausimą niekas negalėjo atsakyti. Iš mūsų traukinio buvo likę tik šipuliai, nieko nežinojome apie draugų likimą. Po ilgų ieškojimų, netekę vilties daugiau susitikti su jais, pėsčiomis patraukėme toliau.

Kelionė tęsėsi visą dieną. Nors Rusijos žemė buvo čia pat, rodos, pasiekiami ranka, tačiau per milžinišką žmonių minią, užtvindžiusią pasienį prasibrauti niekaip

negalėjome. Teko nueiti geroką kelio galą, kol suradome pasienyje vietą, kur besitraukiančiųjų buvo šiek tiek mažiau. Žmonės bėgiojo, teiravosi savo pažįstamų, artimųjų. Ieškojome ir mes savo draugų.

— Žiūrėk, Lionginai, — riktelėjo Baranovas ir lyg kulka pasileido į priekį.

Pievelėje vakarieniavo zarasiškiai komjaunuliai: Lintupas, Gamera, Snegeriovas ir kiti. Iš jų sužinojome, kad žuvo Zarasų komjaunimo komiteto darbuotojas Vaicekaskas. Kai kurių draugų likimas buvo neaiškus, bet mes turėjome viltį, kad jie išliko gyvi, tik nuo mūsų pašimėte.

Štai prieš akis atsivėrė Rusijos žemė su plačiais kolūkiniais laukais, su banguojančiomis rugių ir kviečių mariomis. Iki kraujo nutrintomis kojomis, dulkinus, alkanus ir išvargusius pakelėse išbarstytuose kaimeliuose pasitiko mus būriai kolūkiečių — paprastų, taikingų, darbščių rusų žmonių. Niekuomet neišdils iš širdies rusų motinų šiluma, kuria jos mus tokiomis sunkiomis dienomis šildė. Lyg šiandien girdžiu jų švelnius žodžius: "Užeik, sūneli!" "Gerk, valgyk, mielas!"

Viename kaimė, sužinojusi, kad besitraukiančiųjų tarpe yra lietuvių, prie mūsų priėjo sulinkusi, baltutėliais plaukais senutė.

— Sūneliai, — užkalbino ji. — gal jūs matėte kur mano Volodija?

Prijuoste šluostydama riedančias ašaras, ji papasakojo, kad jos vienintelis sūnelis Volodia tarnavo Kaune Raudonosios Armijos dalinyje ryšininku.

— Visi Raudonosios Armijos daliniai pasitraukė iš Kauno, — ramino mane senutė, kuri skaudžiai priminė gimtinėje paliktas mūsų monas.

Toli lydėjo mus ši moteris, ilgai mojo skarele, stovėdama kelio dulkėse. Tokia ji ir išliko mano atmintyje — rusė motina, palydėjusi mus, lietuvius, į tolimą, nežinomą kelią ir likusi laukti savo sūnaus... O ar sulaukė — nežinia.

Valgydinami ir girdomi vašingos rusų žemės, artėjome prie Velikije Luki. Karo audra jau buvo nusiaubusi ir šį miestą. Čia sužinojome, kad vokiečiai peržengė RTFSR sieną, užgrobė Sebežą ir veržiasi link Velikije Luki.

Nutarėme užsukti į komjaunimo komitetą ir paprašyti, kad mus rekomenduotų į Raudonąją Armiją. Tačiau čia gavome pasiūlymą vykti į Jaroslavlį, iš ten į Rostovą — Jaroslavlio sri-

ties rajoninį centrą.

Rostovą pasiekėme traukiniu sekmadienį. Lyg brolius ir seseris sutiko mus Rostovo komjaunuliai. Stoties sodelyje atvykstančiųjų jau laukė ilgos stalų eilės, ant kurių garavo valgiai. Tarybiniai žmonių nuosirdumas, meilė ir užuojauta alsavo kiekviename žingsnyje.

Numalšinę alkį ir pailsėję, mes nuėjome į Rostovo rajono komjaunimo komitetą, prie kurio būriavosi komjaunuliai. Čia mes, lietuviai, atvykę iš Aukštaitijos kalvų, ežerėliais išdabinto Zarasų krašto, atgabenome komjaunimo vėliavą. Nešė šimtus kilometrų, išsaugoję nuo bombų ir kulku, dabar įteiksime ją Rostovo komjaunuliams kaip relikviją, kaip jaunųjų širdžių ugnį.

Rostovo komjaunimo komiteto sekretoriaus Smirnovovo kabinete susirinko daug žmonių. Prie raudonai užtiesto stalo, lydimas dviejų komjaunulių, priėjo Baranovas, rankose nešdamas Zarasų komjaunimo vėliavą.

— Priimdama šią vėliavą iš Lietuvos komjaunulių rankų, — pasakė Smirnovas, — aš pažadu, kad Rostovo komjaunimas ją išsaugos iki pergalės taip, kaip išsaugojote jus, eidami sunkų atitraukimo kelią. Ši vėliava liks mūsų tautų draugystės simboliu, drąsos, ištvermės ir atsidavimo mūsų bendram reikalui pavyzdžiu. Komjaunulių rankos nuneš ją vėl kartu su pergale į jūsų gimtąją Lietuvą.

Prasidėjo gyvenimas naujoje vietoje, naujomis sąlygomis, tarp naujų draugų. Rostovo komjaunuliai aprūpino mus butais ir darbu kavos-cikorijos fabrike. Darbas buvo neįprastas ir iš pradžių sudarė tam tikrų sunkumų, tačiau po trumpo laiko mes mažai kuo skyrėmės nuo kitų, seniai dirbančių fabrike darbininkų.

Laisvalaikiu pasakodavome rostoviečiams apie savo kraštą, jo žmones, papročius, dainuodavome jiems liūdnam mūsų dainas.

Laikas bėgo, gyvenimas virė. Mes visas jėgas skyrėme darbiui, o darbo vaisius — frontui.

Mane labai sužavėjo rusų optimizmas. Fašistų gaujos įnirtingai veržėsi į šalies gilumą, žmonės kentėjo, vargo, bet nenusiminė. Vakaraus miesto sode susirinkdavo jaunimas, pasirodydavo ir muzikantas. Sužibdavo akys nuo trankaus kazoko, liūdną rusiškos dainos melodiją skubiai pakeisdavo linksma "čiasuška", neleisdama žmonių širdyse įsigalėti liūdesiui.

Gyvenau tada pensininkės Marijos Aleksandrovnos bu-

te. Ši geraširdė senutė turėjo du anūkus — Liošą ir Tamarą, kurių tėvas, pulkininkas, kovėsi fronte. Lioša buvo ką tik baigęs vidurinę mokyklą ir svajojo tapti laukūnu. Tamara — išdykusi svajotoja, didžiausia romanų garbintoja. Taikos metu ji, anot senutės, ištisas dienas ir naktis prasedėdavo, įkišusi nosį į knygą. Tamara atmintinai mokėjo daugybę Puškino ir Lermontovo eilių, mėgo Baironą. Apskritai, pilno veiduko, riestoka nosikė, šviesiomis, beveik visiška baltomis garbanėlėmis ir linelių spalvos akimis, ji atrodė tikra padykusi mergiotė. Išleidusi tėvą į karą (motina buvo mirusi), Tamara surimtėjo, tačiau įgimtas linksmumas dažnai triukšmingai prasiverždavo. Būdamo dienų, kai ji ištisas valandas, užsidariusi savo kambaryje, verkdavo, o vakare, susirinkus draugams, pirmoji, grakščiai atmetusi galvą, su šelmiškomis kibirkštelėmis akyse sukdavosi šoky.

— Nesuprantu aš jos, — stebėdavosi savo anūke Marija Aleksandrova.

O stebėtis buvo kuo: šie žmonės mokėjo gyventi, džiaugtis, mikėjo ir kentėti.

Praėjo birželis ir liepa. Fašistinės siurbėlės vis giliau siurbėsi į didžiosios Tėvynės kūną. Fašistų atneštos kančios, liejamas nekaltų žmonių kraujas ir vis labiau į širdį besikverbiąs gimtojo krašto ilgesys neleido lietuviams komjaunuliams ramiai dirbti. Jie veržė veržėsi į kovą su amžiniais lietuvių tautos priešais.

Rugpiūčio pradžioje, vieną rytą atėjus į darbą, mus iškviėtė fabriko partinės organizacijos sekretorius.

— Vadinas, pas mus jums nepatinka, nenorite čia pasilikti? — kreipėsi jis į mus, baigęs kalbėti telefonu. — Vakar skambino iš karinio komisariato, liepė jums užsukti. O kad mus paliekate — gaila...

— Jūs turite mus suprasti, — pasakė kažkuris iš mūsų.

— Suprantu, bet va pamiršti mūsų neleidžiu, — įsakomu tonu išrėžė sekretorius. — Kur bebūtumėt, kur likimas nublokštų, parašykite nors porą žodžių apie save.

Matau, kaip sunku šiam žmogui skirtis su mumis, Lietuvos komjaunuliais, kuriuos jis buvo pamilęs lyg savo vaikus. Sunku buvo ir mums, bet kam tuo metu buvo lengva?

Kariniame komisariate pasitiko mus gerą amžiaus galą nuyvenęs pulkininkas, Rostovo karinis komisaras. — Ką gi, teks jus priim-

ti į kovotojų eiles. Nemačiau, kad lietuviai tokie įkyrūs, — nusišypsojo jis. — Pasitarę su Jaroslavlio srities komjaunimo komitetu, nusprendėm jus pasiūsti kurį laiką pasimokyti "karo amato", o paskui grįšite į Lietuvą partizanais.

Į Lietuvą! Džiaugsmo bangą užliejo mus, kuteno krūtinę.

— Sutinkate? — paklausė pulkininkas.

— Sutinku! — riktelėjau aš.

— Ir aš sutinku, — abu iš karto atsakė Jonas Baranovas ir Snegeriovas.

Mūsų troškimas išsipildė. Iškilmingai išlydėjo mus rostoviečiai. Fabriko klube komjaunimas suruošė lietuviams komjaunuliams, išvykstantiems į Raudonąją Armiją, atsisveikinimo vakarą.

Daug nuosirdžių, šiltų žodžių mums buvo pasakyta tą vakarą, daug palinkėta sėkmės ir laimės, daug kartų prašyta nepamiršti draugų. Mes pažadėjome neapvilti Rostovo jaunimo pasitikėjimo, karštai ginti Tėvynės laisvę ir garbingą komjaunio vardą.

Begales dainų išdainavo tą vakarą jaunimas, sušoko daug linksmy šokių. Tylėjo tik mūsų išdykėlė Tamara. Sėdėjo ji rimta ir susimąsčiusi. Tokią ją mačiau pirmą kartą.

Artėjo paskutinės atsisveikinimo minutės. Stiprus anekabinimai, bučiniai, šilti žvilgsniai...

— Ne taip, — pasakė Tamara, kai aš norėjau atsisveikindamas ją apkabinti. — Mano mėgstamą! — riktelėjo ji muzikantams.

Sutrenkė gyvas rusų šokis. Lyg baltapūkė gulbė nuplaukė per salę Tamara. Tartum snaigė pūgoje sukosi jos balta suknelė, raudo veidai. Mes stovėjome sužaloti jos grožio ir nuostabaus šokio. Tamara vis sukosi... Pagaliau nutilo paskutinis muzikos akordas, sustingo Tamaros judesiai.

— Štai jums mano dovaną: taip rusės mergaitės išlydi draugus į kovą, — pasakė ji ir išbėgo iš salės.

Džiaugdamiės Tamaros dovanotu šokiu, palikome Rostovą ir geruosius jo žmones.

PRIE MASKVOS

Buteliai, granatos rankoj.
Smėlio kvapas — toks
svaigus.
Nepraėis čia priešo tankai!
Čia jiems tikras kapas bus!
S. Nėris

Lyg bičių spiečius susimetė iš įvairių didžiosios šalies kampelių atvykę komjaunuliai į milžinišką kovinį būrį. Šalia lietuvių galima buvo pamatyti atidžiai jų kalbos

pirmą kartą besiklausanti saulėtosios Gruzijos atstovų, rusų kalba dalinosi įspūdziais ir ateities planais baltarusiai ir moldavai. Įvairiais vardais juos vadino motinos, skirtingomis kalbomis jie tarė žodžius "Tėvynė" ir "laisvė". Vieni iš jų veržėsi keršyti priešui už nusiaubtą ir padegtą gimtinę, atsirėmusią į Baltijos krantą, kiti kovoti už tai, kad niekada fašistų bombos nepaliestų medvilnės ir vynuogių krašto, tačiau noras jų buvo vienas — kovoti ranka rankon, kol priešas bus visiškai sutriuškintas.

Į šį kolektyvą įsiliejome ir mes, zarasiškiai. Čia radome nemažą žmonių iš Lietuvos. Susipažinome su uteniškiais Antanu Raguočiu ir Faivušu Ozeru, ukmergiškiu Karabliokovu. Šiek tiek vėliau atvyko "Komjaunimo tiesos" redaktorius Eduardas Mieželaitis, Komjaunimo Centro Komiteto darbuotojai Ferdinandas Misonis ir Kušelis Eljaševs, Telšių komjaunimo komiteto sekretorius Kazys Pocius, rokiškietis Albinas Kalvelis, žemaičiai Kazimieras Pilelis, Aleksas Balsys, vilnietis studentas medikas Henrikas Karolis, Levinas nuo Užpalių ir kiti.

Daug čia buvo Maskvos komjaunulių studenčių, kuriuos, palikusios aukštųjų mokyklų suolus, išėjo ginti gimtosios šalies.

— Kare neužtenka vien neapkęsti priešų: reikia trokšti ji sumušti. O norint priešą sumušti, reikia gerai išmanyti apie karo mokslą, — dažnai mums sakydavo dalinio politvadovas.

Artimiausiomis dienomis turėjome šokti su parašiu-tais iš lėktuvo. Tai buvo vienas iš labiausiai mūsų laukiamų užsiėmimų. Deja, kaip vėliau paaiškėjo, ne visi mūsų draugai šią "sporto" šaką pamėgo.

Vieną vakarą, po vakarienės, kuopos vadas pranešė, kad kitą dieną, tuoj po pusryčių, keliausime į aerodromą. Apsidžiaugėme ir nekantriai laukėmė ryto.

Rytmečio vėjelio pabudintuos, sušlamėję medžių šakelės, ražydamosis supleveno sparnais paukščiukas, pasitikdamos naują dieną, dar labiau pakvipo pušys. Lėtai nurausvindama medžių viršūnes, pažvelgė saulė.

Komanda "keltis!" išgailiojo saldžius vasaros nakties sapnus. Nepraėjo nė pusvalandis, o mes jau stovėjome išsirikiavę prie palapinių. Netrukus kelios mašinos pasuko aerodromo link.

(Bus daugiau)

TORONTIEČIŲ KRONIKA

Mirė J. Vilkelis

Praėjusią savaitę pirmadienį mirė Julius Vilkelis, išgyvenęs 62 metus. Nuliūdime paliko žmona Annie (Mikalauskaitė), sūnus Juozas su šeima ir duktė Patricia su šeima. Taipgi Lietuvoje trys broliai ir 4 seserys.

Velionis buvo linksmo, malonaus būdo žmogus, darbštus. Toronte išgyveno virš 30 metų. Velionio žmona buvo veikli (meniškoj saviveikloj. Abu priklausė prie lietuvių organizacijų.

Lai būna jam lengva Kanados žemelė, o likusiems — gili užuojauta.

Neteko brolio

Vincas Žilinskas neseniai palaidojo Toronte savo sesutę, o šiomis dienomis gavo liūdną žinią iš brolienės iš Francijos, Tain miesto, kad

brolis Simas Žilinskas tragiškai mirė.

Velionis emigravo į Franciją 1925 metais. Mirė sulaukęs 65 metų amžiaus. Gili užuojauta Vincui.

Išvyko į Meksiką

Plačiai torontiečiams žinomi ir gerbiami P. S. Stukai išvyko į Meksiką.

Ten juos su savim pasiėmė jų sūnus Annis, kur jis išvyko praleisti savo atostogas su šeima.

Išskrido orlaiviu ir planuoja Meksikoje paviešėti visą mėnesį laiko. O po to sugrįš atgal į Torontą.

Kuopa remia LB

Praėjusį sekmadienį įvyko KLLD Toronto kuopos susirinkimas, kuriame buvo pranešta, kaip ir kur kuopa veikia. Taipgi buvo perrinkimas valdybos,

Mr. Joseph Pankowski

Hiram Walker & Sons Limited, Toronto, Ont.
Produktų Pardavėjas

Prieš vestuves ar kokius kitus parengimus kreipkitės pas mane su pilnu pasitikėjimu.

Aš pasirūpinsiu visu kuo ir suteiksiu informaciją, kokių jums reiks.

Telefonas: EM. 4-2131

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO
Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133
17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.
(Westoniečio K. Doveikos žentas)
Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos
Toronto Kuopa Ruošia Liaudies Balso

Vajaus Užbaigtuvių
Vakarienę - Šokius

Šeštadienį, Sausio 27 d.

Lietuvių Salėj, 160 Claremont St.

Mūsų šeiminkės paruos ir patieks karštą vakarienę. Šeiminkai pavaišins įvairiais gėrimais.

Prašome iš anksto įsigyti įžangos bilietus į vakarienę ir dalyvauti joje kuo skaitlingiau pareiškiant įvertinimą bei pagerbimą taip ryžtingai pasidarbavusių vajininkų.

Vakarienė bus patiekta 6.30 val. vak.

Prašom nesivėluoti
Įžanga ir vakarienė \$2.00 asmeniui

Julius Vilkelis, kuris mirė sausio 8 d., 1961.

Su Įkurtuvėmis

Atiduotas naudoti antras šiais metais aštuonbutis gyvenamasis namas Ramygaloje. Įkurtuves atšventė tarpkolūkinės statybos organizacijos darbininko Juozo Samsono, rajono pramkombinato darbininko Juozo Majausko, šoferio Petro Kvarcovo ir kitų darbo žmonių žėimos.

Iškilo ir dešimtys darbininkų ir tarnautojų namų. Palyginti su praėjusiais metais individualių statytojų skaičius padidėjo dvigubai.

Visi linki jam gero pasisekimo naujaj vietoj.

Mirė buvusi šakalienė

Praėjusią savaitę mirė Ursulė Šakalienė, kuri rodos buvo vedusi su tūlu Budriu ir gyveno apie Simcoe. Ji buvo apie 60 metų amžiaus.

Velionė paliko dvi dukteris Toronte su šeimomis.

Reporteris

Padėka

Sausio 13 dieną suruošta mano vardan staigmena, puikus pokylis, man niekuomet neišnyks iš minties. Visiems ir visoms šios staigmenos - pokylio ruošėjams, dalyvavusiems, o ypač tingai tiek daug ir sunkiai dirbusiems šeiminkėms tauriu nuoširdžiausią padėką.

Jūsų nuoširdus draugiškumas ir dovanos amžinai man primins jus ir liekuosi didžiai dėkingas jums visiems.

F. Bočiulis

Toronto.

Lietuviai Stogų Dengėjas

Asbest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252

Toronto 8, Ont.

Dengiamo naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavstrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

Patyręs Tinkrotojas

Visokių rūšių tinkavimas iš vidaus ir lauko ir naujų lubų

Telefonas: RO. 6-3026
Toronto

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Priinama Kaina
148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto